

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEĆ

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 - nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. računa: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate,
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 59.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Vatikan in italijansko- abesinska vojna

Izbruh vojne v Afriki in še vedno neodstranjena nevarnost vojne v Evropi daje nekaterim krogom povod, da pozivajo papeža, naj poseže v dogodke. Mnogo jih je, ki ne zahtevajo od svete Stolice nič več in nič manj, da v tem trenutku javno obsodi Italijo kot napadalca, ali da vsaj na splošno prekolne vojno. Takšni glasovi se pogosto čujejo zlasti v Angliji, deloma v Franciji in pa v severnih evropskih deželah. Zanimivo je, da prihajajo v prvi vrsti od levčarsko usmerjenih skupin in pa protestantov. Tako je občni cerkveni svet protestantske cerkve na Švedskem naslovil na svojega vodilnega škofa pismo, v katerem ga poziva, naj se obrne na papeža s prošnjo, da obsodi zadržanje Italije, »da se tako sveta Stolica uveljavi kot zaščitnica pravičnosti.« Metodi iz južno-angleških provinc Walesa so se obrnili na papeža s prošnjo, da naj nemudoma skliče konferenco vseh krščanskih cerkva, ki naj bi imele namen, da obsodi enkrat za vselej vojno kot politično sredstvo. S podobnimi pozivi na papeža se obračajo angleški delavski voditelji, mirni demokrati in razni človekoljubi. Mnogi med njimi očita papežu, da s svojim molkom podpira nepravilno stvar in da ne stori svoje dolžnosti kot varuh krščanske pravice, ki mora biti veljavna in obvezna za vse narode.

Iz teh glasov bi lahko sklepali, da so znamenje naraščajočega ugleda papeštva na zemlji. Marsikako takšno posredovanje narekuje spoznanje, da miru ne bo mogoče vzdržati s čisto političnimi sredstvi, razsodišči, pogodbami in konferencami. Zdi se, da se Evropa zaveda, da mora narode tudi v političnih vprašanjih voditi po pravi poti le splošno priznana, vse nadvladajoča moralna avtoriteta in da je papeštvo edina duhovna sila na svetu, ki tako avtoriteto tudi uživa. Ako je tovrstno naziranje kje osnova mirovnih pozivov, ki prihajajo na papeža in na papeštvo, potem jih je treba od katoliške strani vsekakor potrpežljivo upoštevati in predlagateljem razložiti, da kljub dobri volji vendarle ravna na čisto napačnih osnovah, ker papeštvo pripisuje naloge, ki se njega ne tičejo. — Ni pa v vsakem slučaju mogoče govoriti o dobri volji. Jako sumljivo je, ako po papeškem posredovanju kličejo ljudje, kakor so n. pr. bogotajci in socialisti, ki nikdar ne zamude nobene prilike, da ne bi govorili in pisali o »brezpomembnosti papeštva za moderno življenje«; ki vsak čas deklarirajo o »človečanskem napredku, ki ne potrebuje duhovne cerkvene avtoritete.« Čudno je, da so vneti kličarji po papeški intervenciji večkrat protizidariji, ki sicer vse store, da bi iz javnega življenja izključili vpliv cerkve. Čudno je, da v isti vrsti najdeno protestantske dostojanstvenike, ki so v svojem cerkvenem življenju sicer navajeni, da strastno taje primat papeža in katolištva. Sumljivo je, da ljudje, ki imajo na vesti najrazličnejša verska prepričanja in verske nemire in ki so znani sovražniki verskega miru v katerikoli državi, danes na vsa usta in pred vsem svetom zahtevajo, naj papež doseže mir na vojnih afriških poljanah. Vsi ti ljudje imajo morda željo, da zapletejo papeštvo v mednarodne prepire in mu s tem škodujejo, ali pa so prav dobro poučeni o nevarnosti, ki jih ima duhovna oblast v svetlih zadevah in zato niti ne pričakujejo, da bi se Cerkev na njihove zahteve ozirala, imajo pa pri tem čisto druge namene, spraviti namreč papeštvo, kakor oni pravijo, »v zadrego« in ga potem pred svetom kot »slabotnega in neodločnega« žigosati. Treba je, da katoličani takšno binavsko poučevanje mirovnih dolžnosti na naslov papeštva odločno zavračamo. Neiskreno in zlobno je na eni strani zahtevati, da se Cerkev iz vsake javne politične zadeve kratkoma popolnoma umakne in se ji odreka pravica, da bi v posebnih državah tudi zgolj iz moralnega vidika posegla v javno življenje, na drugi strani pa prav to zahtevati od papeža, kar se mu sicer zabranjuje: obsodbo v neki čisto politični zadevi, in sicer v prid le eni bojujoči se stranki. Posebno nerazumljivi se mirovni pozivi na papeštvo, ki prihajajo iz gotovih političnih krogov. Zdi se, da je že čisto pozabljeno, kako so neke velesile leta 1915 sklenile, da bodo iz bodočih mirovnih pogajanj izključile sveto Stolicę. Cisto se je pozabilo, da so L. 1917 mirovna prizadevanja papeža Benedikta XV. mnoge države popolnoma sabotirale in obenem sklenile, da papež nima pristopa v Zvezo narodov. Toda sedaj, ko je Zveza narodov postavljena pred dejstva, ki jih s svojimi diplomatičnimi manirami in diplomatičnim aparatom očitno ne more rešiti, ker jim ni kos — sedaj naenkrat naj pa sveta Stolica za vse diplomatične polonije prevzame odgovornost! Ni si mogoče misliti večje nedolčnosti, ko se na eni strani vse stori, da bi se papeža izrinilo iz mednarodnega življenja, na drugi strani se pa bučno zahteva, da takoj in nemudoma in enostransko zavzame politično stališče! Jasno je, da takšnim samovoljnim pozivom papeštvo ne more slediti. Ne more biti v interesu Cerkve, da je njen poglavar nekaj časa potisnjen popolnoma v kot in ob strani vseh aktivnih problemov, takoj nato pa, da ga politične sile potisnejo v ospredje, kjer naj služi za tarčo razbessnih političnih strasti. Kakor v vseh vprašanjih, tako je tudi tukaj stališče Vatikan trdno in nepremakljivo.

Gotovo je naloga papeštva, da daje človeštvu, narodom in državnikom z oznanjevanjem velikih moralnih načel smernice in pomoč, da morejo korakati po pravi poti. Cisto gotovo ima papeštvo kot največja moralna avtoriteta na zemlji besedo tudi pri vprašanjih mednarodnega življenja. Papeštvo daje splošne etične nasvete in smernice, mora pa prepustiti uporabo za posamezne slučaje uvidenosti in vestnosti poedinim narodom in njihovim državnikom. Zato tudi papež ne more v kakem konkretnem slučaju že samo po sebi odločati spora, češ, da je eden udeležencev v pravici, drugi pa očitno v krivici. To bi le tedaj bilo mogoče, kadar bi pravni položaj bil popolnoma razčiščen in jasen in bi brez nadaljnjega bilo mogoče presojati, da ena stran po krivici in zlonamerno žali nedvojbene pravice druge stranke. Teoretično je to seveda lahko; toda praktično je o tem razsoditi vedno jako težko. Zato vidimo, da je še pred nedavnim časom papež z besedami svetega pisma javno obsodil vsako napadno vojno. »Uničeni naj bodo narodi, ki pripravljajo

Anglija v borbi za Sredozemsko in Rdeče morje

Vsa Grčija - angleška bojna luka

Protiitalijansko gibanje med Arabci - Pomorska pogodba med Anglijo in Italijo naj zaključi tudi abesinsko vojno - Laval pridno posreduje

Pariz, 7. novembra. SE. V takojšnjih političnih krogih so sedaj prepričani, da je imel razgovor med Mussolinijem in angleškim poslanikom v Rimu mnogo širši okvir, kot so se sprva nadejali. Tudi dejstvo, da si je takoj po tem sestanku, o katerem je angleški poslanik telefonično poročal v London, sestel angleški ministrski svet, dokazuje, da je Anglija na tem, da si enkrat za vselej s pogodbami zagotovi varnost Sredozemskega morja, v katerem hoče ostati, kakor doslej, neomejen gospodar. V Parizu imajo vtis, da je Anglija Italiji ponudila neke vrste pomorski sporazum, ki bi ga ti dve državi sklenili in ki bi na isti način, kot je na severu to storil angleško-nemški pomorski sporazum, za vselej določil obojestransko moč v sredozemskih vodah. Angleži iščejo nova oporišča za svoje vojno brodogradje v Sredozemlju. Malta ne zadostuje več, Gibraltar je predalet.

V tej zvezi razpravljajo v zunanjem ministertvu tudi mnogo o tem, da je Anglija pomagala k povratku kralja Jurija v Grčijo, ker hoče z njim sedaj skleniti posebno dvostransko pomorsko pogodbo, v kateri bi Grčija Angležem odstopila ali posodila ali vsaj na razpolago stavila vsa svoja sredozemska pristanišča

in najvažnejša pristanišča na otokih. Grčija bo brez dvoma v novih okoliščinah ustregla angleškemu željam. Tukaj priznavajo, da je bila restavracija kraljstva v Grčiji ena najmočnejših šahovskih potez Velike Britanije proti Italiji.

Tudi iz Adena na južnem koncu Arabije prihajajo poročila, da se je to pristanišče, ki je bilo dozdaj le trgovskega značaja, spremenilo v močno pomorsko utrdbo. V pristanišču leži trenutno 17 angleških bojnih edinic, med njimi tri velike oklopnice, ki so z največjo naglico prisile iz indijskih in avstralskih voda. V celem Adenskem zalivu pa imajo nepretrgoma vojaške vaje angleške podmornice, ki nadzorujejo ves pomorski promet iz in v Rdeče morje. Zadnji teden je prišlo v Aden še ogromno letalsko brodogradje, po večini sama bombna letala, suhozemska in pomorska, ki so vsa v pripravljenosti. Po doslihi informacijah je v Adenu zbranih najmanj 112 velikih bombnikov.

Najbolj zanimiva pa so poročila, ki prihajajo iz Arabije in ki pripovedujejo o velikem protiitalijanskem gibanju ob vsej obali Rdečega morja. Med arabska plemena se je razširila vest, da hoče Italija zasesti na hedžaski ali jemenski obali Rdečega morja neko pristanišče,

ki bi ga utrdila za svoje namene v vzhodni Afriki. Na angleški pritisk sta hedžaski in jemenski sultan sklicala konferenco, ki so ji prisostvovali tudi angleški častniki in na kateri je bilo sklenjeno, da se hosta obe državi z združenimi vojaškimi močmi upri vsakemu poskusu Italije, da se naseli na obalah Arabije. Brez dvoma je morala angleška vlada priti na sled takšnim tajnim italijanskim načrtom na obalah Arabije, da je takoj mobilizirala svoje brodogradje v Adenu, med arabskimi poglavarji pa dvignila oborožen upor za primer, da bi hotela Italija posegati na arabsko obalo Rdečega morja. To je za Grčijo, sedaj že drugič, ko je Anglija dala Italiji nevaren šah.

Listi poročajo, da so bile v razporedu angleške vojne mornarice na Sredozemskem morju zadnje dni izvršene važne izpremembe. Nekateri križarke in druge ladje so z vzhodnega Sredozemskega morja odpule proti Malti. Tako sta odpuli iz Haife križarka »London« in »Devonshire«. Iz Aleksandrije in iz Gibraltara pa rusilca »Trusted Rover« in »Toride«.

Po poročilu iz Kaira, je 40 angleških vojnih ladij zapustilo Aleksandrijo. Angleške ladje so odpule na visoko morje, da izvedejo vaje. Pri vajah bodo sodelovale tudi letalske sile.

Nadaljevanje italijanske ofenzive

Danes pade Makala?

Francoska poročila:

Ruski general pri ras Sejumu

Posebni poročevalci agencije Havas poročajo iz Adis Abebe: Zbrani oddelki vojske rasa Sejuma so se pod poveljstvom ruskega poveljnika Kornivalova, vojnega svetovalca rasa Sejuma, utrdili v tehnično moderno zgrajenih utrdbah in kaverinah okrog Makale. Morala teh oddelkov je izredno visoka in vsi vojaki so pripravljeni prejemati nego zapustiti svoje postojanke ali se udati Italijanom. Makala je še vedno v rokah Abesincev. V nekem uradnem poročilu se ugotavlja, da postopa severna vojska točno po navodilih, ki jih daje cesar. Posamezni oddelki se umikajo pred sovražnikom in se izogibajo bojev. Italijani med tem vedno bolj izpopolnjujejo svoje prometne zveze. Vendar poročajo, da je prišlo zadnje dni do hudih spopadov med izvidniškimi oddelki in so imeli Italijani znatne izgube. V ostalem s fronte ni novih vesti. Ničče ne ve, kje tiči center vojske rasa Sejuma in rasa Kase.

Boji pred Makalo

V uradnih krogih abesinske prestolnice izjavljajo, da se vrše severno in severozapadno od Makale hude borbe. Italijanske čete so snoči zavzele pet gričev, ki leže kakih 10 kilometrov zapadno od Makale. Tekom noči pa so jih čete rasa Sejuma in rasa Kase, potisnile nazaj s protinapadi. Davi so Italijani zopet napadli, naker so se Abesinci umaknili brez odpora.

V abesinskih vojaških krogih poudarjajo, da izvajajo Abesinci na severnem bojišču radi močnega delovanja italijanskega letalstva in da bi štedili v municijo še dalje svojo dosedanje taktiko: tekom dneva se abesinske čete umikajo, ponoči napadajo italijanske srednje straže in jih silijo k borbi od moža do moža.

Po zavzetju Makale

Bataljon domačih vojakov pod poveljstvom polkovnika Maronija in pomožni oddelki rasa Gukše so zavzeli važno križišče karavanskih cest v bližini Makale. Na tem mestu se ima vzpostaviti zveza med kolono danakiliških bojevnikov in vojsko generala Santinija. Križišče je bilo zavzeto po daljši borbi z Abesinci. Abesinske izgube so zelo

velike. Na italijanski strani sta bila ranjena dva oficirja, ubiti pa je bilo 10 askarov in dva njihova podoficirja. Vojska generala Maravigne je zavzela nekaj vasi. Italijanska letala so ugotovila, da se v Makali nahajajo abesinske čete.

Ob 11.30 krajevnega časa so Italijani zasledili vse gorovje, ki obkrožuje Makale. Vsa pokrajina na severu rek Tekeze in Geve je v italijanskih rokah.

Cim zavzamejo Makalo, nameravajo Italijani pospešiti svoje prodiranje in čimprej zasesti ostale kraje pokrajine Tigre, do jezera Ačiangi, ki leži kakih 100 km južno od Makale. Svoje nadaljnje prodiranje hočejo

Krvavi film vojnih strasti

Strašno maščevanje

Abesinci iztrebili rod rasa Gukše

Rim, 7. novembra. SE. »Popolo d'Italia« poroča iz Adue, da so se Abesinci na strašen način maščevali nad izdajalcem domovine rasom Gukšo, ki je prestopil k Italijanom. Po verodostojnih vesteh je vdrl zelo močan oddelček vojske prestolonaslednika Asav - Ossena ponoči v Makalo, ki so jo bile zasledile že italijanske predstraže in v strahoviti borbi na nož preganili Italijane ter nato vzeli vse družine tistih mož, ki so se z rasom Gukšo vred predali Italijanom, s seboj, ko se je proti jutru umaknil iz mesta v okolišni hribovje. Poročila govorijo, da so vlekli s seboj okrog 4000 jetnikov, staršev, žena in otrok rodu rasa Gukše, se ustavili na neki okoliški planoti ter jih ob srditih popevih, v katerih so izražali svoj prirodnii gnus nad izdajalcem svojega lastnega rodu, pomorili. Odsekali so jim glave. Trupla umorjenih so pustili na planoti. Izvršili so strašno dejanje maščevanja, ki ga jim nalagajo zakoni njihovih rodov. Ne samo izdajalec je treba umoriti, temveč vs njegov rod je treba iztrebiti, da ne ostane več kaplja izdajalčeve krvi med rodom. Njegove hiše je treba porušiti, njegova polja razdejati. Sele na ta način je sramota, ki jo je storil izdajalec svojemu rodu, izbrisana.

Poročila pripovedujejo tudi, da so Abesinci pri svojem strašnem nočnem pohodu zajeli tudi večje število askarov, to je domačinov iz Eritreje, ki so bojujoče v italijanski vojski. Tudi ti so bili neusmiljeno umorjeni. Poročila ne vedo

Italijani izvesti s tremi kolonami. Sestavljene bodo iz lahkih lovskih edinic.

V italijanskem vrhovnem poveljstvu izjavljajo, da bodo imeli Italijani s kraji, ki jih bodo zasledili še tekom današnjega dne, v oblasti skupno 130.000 km² abesinskega ozemlja. Z zavzetjem Makale bodo imeli Italijani v svojih rokah vse kraje severno od rek Takaze in Seve.

Ras Kasa zvest

Addis Abeba, 7. nov. b. Semkaj je prispelo z letalom pismo rasa Kase, v katerem najodločneje demantira vesti, da se namerava s svojo vojsko udati Italijanom. Ras Kasa zagotavlja cesarju v tem pismu svojo neomajno zvestobo do njega in do domovine, ki jo hoče braniti do zadnje kaplje krvi. Ras Kasa je končno izjavil cesarju, naj ne bo v skrbeh, če se pojavljajo take vesti, ki jih spretno razširjajo Italijani s pomočjo letakov iz svojih letal, kajti vse drugo bi lahko postal preje, samo izdajalec svoje domovine ne.

Letala uničila abesinsko

karavano municije

Rim, 7. novembra. TG. Iz Džibutija javljajo tukajšnji listi, da sta dve italijanski letalski eskadri napadli veliko abesinsko karavano, ki je prenašala bencin in municijo iz angleške Somalije in bila ravno na poti iz Džidžige proti Hararju. Poročila pravijo, da je karavano spremljalo kakih 600 abesinskih vojščakov in civilistov. V karavani je bilo večje število tovornih avtomobilov polnih orožja in municije ter okrog 700 kamel, ki so istotako prenašale bencin in municijo. Letala so vrgla z velike višine bombe na karavano. Bombe so zadele in povzročile strašne eksplozije. Potem so se letala spustila čisto nizko ter začela iz strojne kositati po Abesincih, od katerih jih je le nekaj ostalo pri življenju. Sledeči so poročilo o letalskem napadu prinesli v Harar. Abesinska prestolnica pa o tem napadu ne ve ničesar.

„Beli oblak Abesincev...“

Strašen pokol zajetih Italijanov

Addis Abeba, 7. nov. b. Današnje vesti s fronte pričajo o težkih porazih Italijanov. Močnejši italijanski oddelki je zasedel višinski sektor v vzhodnem delu puščave Danakil. Abesinci, ki so bili v veliki premoči, so ta italijanski oddelček obkolili in mu odsekali zvezo z ozadjem. Abesinci, ki niso imeli modernega orožja, niso hoteli izvržiti napada na italijanski oddelček, temveč so jih pustili tako dolgo na hribu, dokler niso bili Italijani vsled pomanjkanja hrane in municije prisiljeni, da se sami spustijo zopet navzdol. Mučila jih je stranska žega in upali so, da se bodo prebili skozi slabo oborožene abesinske čete. Toda v trenutku, ko so se Italijani, vsled lakote in žege že zelo izčrpani, spustili v dolino, se je z vseh strani dvignil bel oblak Abesincev in se vrgel na sovražnika. Skoraj brez lastnih izgub so Abesinci poklali Italijane, le nekaterim se je posrečilo, da so v splošnem metanju pobegnili čez mejo v Eritrejo.

Trpljenje ranjencev

Adua, 7. nov. b. Italijanski zdravniki delajo noč in dan, ker se bolniki stalno množijo deloma vsled tropskih bolezni, deloma vsled hudih ran, ki so jih dobili od abesinskih svinčenk. Nekateri vojaki vsled pomanjkanja zdravnikov doslej še niti niso prišli na vrsto in trpijo grozne bolečine.

Dunajska vremenska napoved: Hladno in nestalno. Vreme se bo poslabšalo.

Armade abesinskih rasov

Domači odmevi

Pančevski most predan prometu

Belgrad, 7. novembra, AA. V soboto, 9. t. m. bo svečano izročen prometu dunavski most kralja Petra II. Hkratu bo otvorjena nova proga Belgrad-Pančevo. Otvoritvene svečanosti se pričnu ob 11. Most bo blagoslovil patrijarh Varnava. O priliki otvoritve bosta govorila zastopnik prometnega ministra minister brez portfelja dr. Sekija Behmen in predsednik beogradske občine Vlada Ilić. Kraljevi namestnik Nj. Vis. knez Pavle bo s simboličnim aktom otvoril novi most in ga izročil prometu. Po otvoritvi se bo s posebnim vlakom odpeljal iz Belgrada preko mostu v Pančevo. Na postaji v Pančevu bo svečan sprejem. Tu bo govoril predsednik pančevske občine Vasa Isajlović. V dvorani pivovarne Fajfart bo ob 13. banket, ki ga priredi pančevska občinska uprava. Posebni vlak se ob 16. vrne iz Pančeva v Belgrad.

Polovična voznina

Belgrad, 7. nov. b. Prometni minister je pod št. MS 20.843-35 dovolil polovično voznino za udeležence glavne skupščine Zadrugne zveze v Ljubljani, ki bo 18. t. m. in sicer tako, da udeleženci kupijo na odhodni postaji celo vozovnico in legitimacijo K 13, katero jim potrdi železniška postaja pri odhodu. Na isto legitimacijo dolijo potrdilo o udeležbi na skupščini, a pri povratku jo morajo dati v Ljubljani v potrditev. Železniški vozni listki se v Ljubljani ne smejo oddati, ker veljajo za povratek.

Nemški kliring

Belgrad, 7. novembra, AA. Po poročilu Narodne banke z dne 7. novembra t. l. je po nemškem kliringu plačana poslednja aviza št. 8411 z dne 15. maja t. l., po italijanskem pa št. 75.320 z dne 2. avgusta t. l.

Osebnosti

Belgrad, 7. nov. m. S kraljevim ukazom je premeščen na finančno direkcijo v Zagrebu: Fuks Valentin, preglednik računov s finančne direkcije v Skoplju. Za veterinarskega svetnika v Užicah v 5. pol. skup. je postavljen Fenj Josip, svetnik v pok. Napredoval je za geometrskega agrarnega poverjenika 7. pol. skup. v Peči Likša Franc, geometer istega poverjenika.

Belgrad, 7. nov. m. S kraljevim ukazom sta postavljena: za sodnika apelacijskega sodišča v Ljubljani dr. Jakob Peternel, sodnik okrajnega sodišča dr. Andrej Dolinar, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani. Predstavljena pa sta na okrajno sodišče v Ljubljani g. Leopold Smajd iz Radovljice, v Radovljico pa Vatroslav Tratnik, dosedaj v Grocki. Iz 7. pol. skup. je napredoval v 6. Bogomir Roš iz Murske Sobote.

Belgrad, 7. novembra. Premešana sta za učitelja na meščanski šoli v Trbovljah Edgar Votčina, učitelj na meščanski šoli v Bileci, in za upravitelja meščanske šole v Zalcu Rudolf Godik, učitelj na meščanski šoli v Celju.

Belgrajske vesti

Belgrad, 7. novembra, AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kraljevska namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović so danes opoldne sprejeli v avdicijeni novo predsedstvo senata, koj nato pa novo predsedstvo narodne skupščine. Tekom teh avdicijene sta se novoizvoljeni predstedi senata in narodne skupščine predstavili kr. namestništvu.

Belgrad, 7. nov. m. Nocoj ob 7 je prišel v predsedstvo vlade član izvršilnega odbora organizacijskega odbora g. Aca Stanojević ter je bil takoj sprejet pri predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviću, s katerim je ostal dalj časa v razgovoru.

Belgrad, 7. nov. m. Na seji Jugoslov. nogometne zveze je bilo sklenjeno, da se bodo od nedelje dalje vse prvenstvene tekme začele ob 14.30. Kazenski odbor je suspendiral člana Ilirije g. Juža za dva tedna ter prepovedal nadaljnje igranje Zupaniću.

Madjari odlikujejo

Budimpešta, 7. novembra, AA. Z ukazom kr. namestnika admirala Hortyja je dobil dr. Arpad Hidj, odvetnik iz Kaposvara, naslov vladnega svetnika. To odlikovanje naj bo priznanje za zasluge, ki si jih je odvetnik Hidj stekel v javnem življenju. Dr. Hidja pozna javnost radi njegovih tesnih stikov z organizacijo »Ustaše«, ki jim je bil odvetnik. V Kaposvaru in kasneje pred prizivnim sodiščem v Budimpešti je dr. Hidj branil terorista Edvarda Premea, znanega bandata, ki je s peklenjskim strojem napadel železniško postajo v Koprivnici. Dr. Arpad Hidj je imel že pred tem procesom in tudi kasneje tesne stike z voditeljem teroristov na Madžarskem Servacijem Perčecem in z drugimi, ki so njih dela dobro znana. Dr. Hidj je tudi sedaj v zvezah s temi krogi. Tako poročajo, da je izjavil, da bo zahteval obnovo procesa proti Premeu.

Nove hitlerjevske zastave

Berlin, 7. nov. AA. DNB poroča: O priliki uvedbe nove nemške vojaške in pomorske zastave, je državni kancelar Adolf Hitler poslal kot vrhovni poveljnik oborožene sile tole naredbo vojski in mornarici:

Z današnjim dnem izročim vsej oboroženi sili države, ustanovljeni na podlagi splošne vojaške obveznosti, novo vojaško zastavo s kljukastim križem. Naj vam bo simbol edinstva in plemenske čistosti naroda, naj vam bo znak nacionalno-socialističnega svetovnega nazora, poročilo svobode in moči naše države. Ta znak na zastavi, naj vam bo zmerom spomin na edinstvene tradicije naše prejšnje vojske in naj vas spominja, da boste kakor ona zmerom zvesto služili domovini. Služiti ji morate zvesto, kadar živite in kadar umirate. Bodite ponosni, da služite pod to zastavo. Dosedanja vojaška zastava se častno umakne, toda pridržim si pravico, da odredim, da jo razobešimo na zgodovinske dni.

Nemčija vstopi v ZN

Berlin, 7. novembra, b. Večerašnja senzacionalna vest »Manchester Guardian«, da se pripravlja vse potrebno za ponovni vstop Nemčije v Zvezo narodov, demantirajo na tujakšnjem uradnem mestu.

Pošta na gl. kolodvoru

Posta Ljubljana II. (na glavnem kolodvoru) bo pričela poslovati v ponedeljek 11. t. m. v prenovljenih razširjenih prostorih ter bo zopet sprejemala vse vrste poštnih pošilk.

Okrajni odbori JRZ

Okraj Krško. Predsednik dr. Julij Murgelj, primarij, Krško; podpredsednik Likar Josip, Kostanjevica; tajnik Strunkelj Alojzij, kaplan, Leskovec; blagajnik Anžič Franc, dekan, Skočjan.

Krajevni odbori JRZ

Šmarjeta pri Novem mestu. Predsednik Novak Alojzij, posestnik, Toplice; podpredsednik Gorenc Jožef, posestnik, Gorenja vas; tajnik Perko Viktor, kaplan, Šmarjeta; blagajnik Beve Alojz, posestnik, Dolenja vas. Drugih odbornikov iz posameznih vasi je 15. Vseh članov čez 450.

Čatež ob Savi. Predsednik Jevnik Franc, posestnik, Čatež; tajnik Volk Peter, posestnik, Cerina; podpredsednik Bašković Franc, posestnik, Mrzla vas; blagajnik Bašković Miha, posestnik, Zejno.

Skupščina v ponedeljek

Belgrad, 7. nov. m. Kakor je »Slovenec« že poročal, se bo narodna skupščina sestala na redno zasedanje, ki bo otvorjeno s čitanjem kraljevega ukaza, v ponedeljek. Istega dne se bo sestala tudi senat. Po prečitavanju kraljevega ukaza se bo seja narodne skupščine zaključila. Na prvi prihodnji seji, ki bo verjetno že naslednjega dne, ali pa par dni pozneje, bodo volitve v stalne skupščinske odbore. Med najvažnejše zakone, ki bodo predloženi od strani kraljevske vlade, bodo brez dvoma trije politični zakoni, ki pa ne bodo prisli pred plenum narodne skupščine, ker bo v smislu pooblastil izvoljen v ta namen poseben odbor.

Združena opozicija

Belgrad, 7. nov. m. V drugi polovici meseca novembra se bo zopet sestel v Zagrebu delovni odbor združene opozicije, ki ga tvorijo g. Vlajić za bivšo demokratsko stranko, Milan Gavrilović za bivšo zemljoradniško stranko, Ivan Šutej ter Jelasić za bivšo HSS in Večeslav Vilder za SDS. Na tem sestanku bodo predstavniki posameznih opozicijskih strank govorili o programu takozvane združene opozicije.

„Jutrove“ izmišljotine

Belgrad, 7. nov. m. Vest, ki jo je te dni objavilo »Jutro« v pogledu časopisa, ki ga misli izdajati JRZ, je popolnoma netočna in izmišljena. Res je samo to, da je izvršilni odbor organizacijskega odbora JRZ za organizacijo strankinega časopisa imenoval poseben odbor, v katerem je tudi minister brez portfelja dr. Miha Krek, da se je ta odbor konstituiral in da se vedno proučuje to vprašanje. Ni pa bilo še nikakega definitivnega sklepa.

Senzacijski načrt

za ljubljanski tramvaj

Ljubljana, 7. nov.

Nocoj je bila na mestnem magistratu važna seja finančnega odbora mestnega občinskega sveta. Na seji so obravnavali dvojce važnih vprašanj, namreč časne ureditve in definitivnega sanacijskega načrta tramvajске družbe (Splošne maloželjezniske družbe).

Začasna ureditev je bila sklenjena na ta način, da se izvršijo razni odpisi. Bilanca bo za letoš izkazovala 2.400.000 Din izgube. Mestna občina pa bo prevzela remizo za cenilno vrednost 800.000 Din. Odpise se letna anuiteta mestni občini v znesku 1.171.000 Din, ki je mestni občinski proračun itak ne izkazuje, cestni železnici pa se dalje pridela odškodnina v znesku 400.000 Din za takovalna dela, ki jih je cestna železnica izvršila v korist mestni občini med tračnicami v Šelenburgovi ulici. S tem bo bilanca cestne železnice uravnovešana. Dalje je bilo sklenjeno, da predloži finančni osek občinskemu svetu definitivni sanacijski načrt cestne železnice.

Obveznosti cestne železnice mestni občini znašajo okrog 20.000.000 Din. Te obveznosti naj bi se spremenile v delniški kapital. V tem primeru bi trdila Siemens, ki ji Splošna maloželjezniska družba dolguje 12 milj. Din, znižala obrestno mero za svoje terjatve od 10 odst. na 5 odst., kar bi že letos pomenilo znatni prihranek 600.000 Din.

S to spremembo terjatve v delniško glavnico se spremeni razmerje med obema delničarjema, to je trdilo Siemens in mestno občino. Prva je imela dosedaj eno tretjino delnic, druga pa dve tretjini. Po sanacijskem načrtu pa bo mestna občina postala skoraj izključna lastnica cestne železnice.

Seja finančnega odbora se v ponedeljek nadaljuje.

Profesorji min. Stoševiću

Belgrad, 7. nov. m. Predvneti minister Dobri-voje Stošević je sprejel te dni člane glavne uprave Jugoslov. prof. društva s predsednikom Radivojem Kneževićem na čelu. V razgovoru z g. ministrom so ga profesorji seznanili s težavami prof. društva stanu. G. Knežević je izrazil svojo zadovoljnost in zadovoljnost tudi ostalih profesorjev, da je odprlo ministrstvo več novih rednih srednjih šol. Nato je predsednik Jugoslov. prof. društva prošil g. ministra, naj ob prvi dani priliki predloži narodnemu predstavništvu že pripravljen zakon o srednjih šolah, s čemer bodo rešena vsa važna vprašanja, ki tičejo naših srednjih šol, kakor tudi vprašanja naših profesorjev. Nadalje so izrazili predstavniki željo, naj bi se čimprej uvedlo javno ocenjevanje profesorjev, da se na ta način onemogoči vsaka zloraba in krivica, ki jo je imelo za posledico tajno ocenjevanje. Končno je predsednik Jugoslov. prof. društva prošil ministra, naj zastavi vse svoje moči, da se doseže izreden kredit za napredovanje srednjošolskih profesorjev, ker sedanje proračunsko stanje nihi onim supletom, ki so že položili profesorjski izpit, ne dopušta, da bi bili postavljeni za profesorje. G. minister je obljubil, da bo v najkrajšem času predložil pripravljeni projekt zakona o srednjih šolah, da pa bo ta projekt poslal še preje upravi prof. društva v proučevanje. Minister je tudi obljubil, da bo povoljno rešeno tudi vprašanje javnega ocenjevanja profesorjev, ako za to ni zakonskih ovir, in da bo prevzel vse potrebne korake za pravilno napredovanje srednjošolskih profesorjev. Tudi glede ostalih vprašanj je prosvetni minister zagotovil upravi prof. društva svojo podporo.

vsem modernim idejam in se trudi, da pridobi svoje podložnike zopet za pošteno življenje. Preden ne konsolidira svoje pokrajine, je težko računati s kakršnimi vojnimi akcijami te plemena. On uživa glas pravičnega sodnika.

6. Neguš sam je po stari navadi glavni poveljnik celokupni abesinski armadi. Poleg tega mu je neposredno podložna osrednja armada. — Razpolaga s 40.000 izbornih oboroženih vojakov, poleg tega pa še čez 150.000 vojaško manj izobraženih mož. Haile Selasie, ki vedno rad posluša pametne nasvete, zelo zaupa svojim evropskim strokovnjakom. Čeprav je sin znamenitega rasa Makonena, ki je pod Menelikom osvojil velike pokrajine v Ogadeni in ki je izvajal odločilno bitko s Italijani pri Adui t. 1896, ga smatrajo bolj za spretnega diplomata, kakor pa velikega vojskovodjo. Glavna njegova skrb je, da pridobi neizobražene vojake za to, da se držijo pravil za vodstvo moderne vojske in da se predvsem čuvajo pred letalskimi strojinami. Njegove lastne čete bo spustil na sovražnika samo v slučaju, če bo postal položaj izredno resen.

7. »Nekronani kralj Galove, kakor imenujejo 27-letnega Gabri Mariana, ki je nasledni knez Gala plemen, izredno dobro razume svoj milorajuben delaven kmečki narod, ki mu tudi dobro vlada. V svojih dejanjih je zelo previden. Njegov plemeniti značaj in globoka razumnost, kakor tudi njegov smisel za vse evropske stvari občudujejo vsi, ki ga osebno poznajo. Razpolaga s takimi 200.000 slabo oboroženimi možmi, ki kot vojskači ne uživajo posebno dobrega glasu. Njegovi podložniki so vajeni bolj trdega dela kakor meča. Zaradi tega se bo moral predvsem omejiti na to, da brani svojo deželo pred vpadi sovražnika, ne da bi se vrjel v protinapad.

8. Dedžasmač (guverner) Nasibu, ki je guverner pokrajine Harar, ne izvira iz kneževskega plemstva in se tudi ne čuti tako vezanega po starih tradicijah. Kot sin majhnega carinskega predstojnika, se je povzpel do današnje veljave le po zaslugi svoje železne energije. Je tipičen in moderen predstojnik današnje Abesinije. Njegovih 60.000 dobro oboroženih in tudi dobro izobraženih vojščakov ima nalogo, da zada smrti sunek italijanskim južnim četam pri pohodu na Harar.

9. Ras Desta je tip človeka, ki se zna povzpeli: zvit, hinavski, neskrupulozen, brez finih manir kljub temu, da je cesarjev svak. Vlada pokrajinam Bali in Sidamo in poveljuje 40.000 srednje oboroženim vojščakom, ki so bili sedaj povelični vrženi na severno bojišče.

10. Dedžasmač Manšaša in Volde Mihal ter Ras Getaču pa si delijo južne pokrajine. Skupno razpolagajo z 80.000 vojniki, ki pa so sposobni za bočne napade proti v ogadenski puščavi nastopajočim Italijanom. Manšaša je priljubljena in originalna osebnost iz mladega knežjega rodu. Zlasti priljubljen je kot humorističen in mil sodnik. Znana je Volde Mikaelova privrženost cesarju. Je bolj poslušna kakor poveljujoče narave. Ras Getaču pa je znan kot lovkovski.

To so najvažnejši abesinski vojaški poveljniki, ki imajo danes v rokah usodo države in ki so jo tudi z dušo pripravljeni braniti.

Medtem ko Europa zre v Abesinijo...

Napetosti na mandžurski meji

Rusi napovedujejo, da bo Japonska v par tednih proglasila neko novo cesarstvo v severnem Kitaju

Riga, 7. nov. SE. Iz Moskve poročajo, da se položaj na Daljnem vzhodu vedno bolj slabša. Pozornost vsega sveta je obrnjena sedaj na afriško bojno polje, zato razvoja dogodkov na Daljnem vzhodu ne zasledujejo tako, kot bi njihova važnost zaslužila. Na mandžursko-sovjetski meji se dogajajo dan za dnem, enkrat na tej, drugič na drugi strani meje, obmejni incidenti, pri katerih padajo smrtno žrtve na obeh straneh. Japonska in sovjetska vlada sta si izmenjali dve protestni noti, ki sta zelo ostro sestavljene in ki napovedujeta budurnja, ki vsajajo izza mandžurskih obzorij. Tako je prišlo v dnevi od 6. do 12. oktobra na obmejni postaji Pogranicnaja do krvavih pobojev med sovjetskimi, mandžurskimi in japonskimi vojniki. Streljali so drug na drugega celo s strojinami. Japonska vlada je obdružila sovjetske vojake, da so spor izvali in je zahtevala od Rusije, da naj škodo povrne in nudi vsa potrebna jamstva, da se podobni incidenti ne bodo več ponavljali. Na to japonsko noto je sedaj odgovorila sovjetska Rusija v noti, ki jo je sovjetski poslanik v Tokiu Kurinev izročil japonskemu zunanjemu ministru Hiroti. Rusija odklanja v svojem odgovoru japonski predlog, naj se sestavi mešana rusko-japonska komisija, ki bi ta incident proučila in stavila nadalje predloge za onemogočitev nadaljnjih incidentov v bodočnosti. Sovjetska vlada vztraja pri svoji trditvi, da so japonski oz. mandžurski vojniki vdrl v sovjetsko ozemlje in da so oni začeli streljati na ruske straže. Japonska vlada je torej odgovorna na vse, kar se je zgodilo, ker poveljujejo japonski častniki mandžurskim obmejnim četam.

K temu je treba pripomniti, da se incidenti množijo in da izgleda, kakor da bi mandžurske obmejne oblasti imele tajen načrt, da izzivajo, in da s tem dajo priložnost japonski vladi, da protestira in s svojimi neprestanimi protesti ustvarja neznošno ozračje na tej meji. Zgodilo se je celo, da sta dva mandžurska topovska čolna prodrla po reki Amur globoko v sovjetsko ozemlje in tam brez nadaljnjega začela obstreljevati ruske vasi ob rečni obali. Ruska vlada je protestirala že junija meseca. Japonci na protest niso odgovorili, pač pa so sedaj zahtevali zadoščenja za vse mejne kršitve, ki jih hočejo naprtili vse na odgovornosti Rusije.

Japonska ima v Kitaju svojo lastno politiko. Ona ima interes na tem, da v severnih pokrajinah povsod vlada nered in anarhija, ker je to za njo nadaljni povod, da vojaško posreduje in potem kar v deželi ostane. Rusija sedaj pričakuje, da bodo Japonci kaj kmalu začeli zasedati tudi Notranjo Mongolijo, ki se je na njihov nasvet pred dvema tednoma proglasila za »neodvisno« državo. V pokrajinah, ki jih tvorijo Notranja Mongolija in kitajske province južno od Mandžukoa ter Notranje Mongolije hoče Japonska ustvariti novo ogromno cesarstvo, ki bi stalo pod njenim vplivom. Morda bo ta država ustvarjena že v prihodnjih mesecih. Japonska ve, da je Rusija sedaj zaposlena v Evropi, zato pa s takšno energijo uresničuje svoje politične načrte, ki hočejo ves severni Kitaj podvreči japonskemu političnemu, vojaškemu in gospodarskemu vplivu.

Zbiranje Japoncev pri Pekingju

London, 7. nov. AA. »Times« poročajo, o velikih transportih japonskih čet južno Pekingja. Zaradi tega je bil na tamkajšnji železniški progi ukinjen civilni promet. Japonska vojaška policija je aretirala mnogo Kitajcev, v Pekingju in Tientsinu z motivacijo, da so člani modrih sraje in da je postalo njihovo delovanje nevarno. Londonski list meni, da nameravajo Japonci izkoristiti sedanje razmere na Kitajskem in mednarodno politično napetost v Evropi ter zasesti nove predele Kitajske.

Tudi Kitajci se zbirajo

Sangaj, 7. novembra, AA. Zbiranje kitajskih čet v krajih okoli Sangaja, Hančaja in Nankinga, je zbudilo celo vrsto raznih glasov. Med njimi velja posebno omeniti verzijo, da je v kratkem pričakovati japonske akcije v teh krajih. Prebivalstvo je vznemirjeno. Imovitejši ljudje se selijo v druge kraje. Cete, ki jih Kitajci zbirajo, štejejo okoli 100.000 mož.

Aljehin: Euwe

Amsterdam, 7. novembra, AA. V turnirju za šahovno prvenstvo sveta se je v Barnu vršila pol-najsta partija. Po 40 potezah sta igralca igrro prekinila v poziciji, ki ni bila ugodna za nobenega. V nadaljevanju partije se je Euweju po 61 potezah posrečilo prisiliti nasprotnika k remiju. Po 15. partiji je stanje takole: Aljehin 5, Euwe 5 in 5 partij neodločenih. Šestnajsta partija se igra danes v Hertogenbursu.

Knjižnica za 18 milj. Din

Pariz, 7. novembra, AA. Danes so prodali drugi del dragocene knjižnice pokojnega zunanjega ministra Louisa Barthouja. Skupno so doslej dobili izkupiček okrog 6 milijonov frankov. Verlainovo delo »Modrost« so prodali za 140.000 frankov. V Barthoujevem izvodu je bilo mnogo avtogranov in beležk znanih literatov.

Komunistični izgredi v Franciji

Pariz, 7. nov. AA. Včeraj so v Limogesu povzročili socialisti in komunisti velike neredu. Ko so se vračali z nekega skupnega shoda izven mesta, so pripadli skrajne levece korakali po mestnih ulicah in nastajali mimoidoče ter vdrali v trgovine. Razen tega so izgredniki ustavljali zasebne avtomobile in prisilili lastnike, da so stopili iz njih, pod prevezo, da hočejo videti, ali ne skrivajo v avtomobilih orožje.

V Grčiji

Atene, 7. nov. AA. Bivši predsednik republike Aleksander Zaimis je izjavil, da bi pristal na sestavo koncentrične vlade pod pogojem, da bi bila v to vlado prisposobljena tudi dva ali trije zastopniki dosedanje opozicije, med njimi tudi Sofulis. Službeno se zatrjuje, da vprašanje koncentrične vlade še ni aktualno.

Po vstajenju — k novemu življenju

K občnemu zboru Prosvetne zveze v Mariboru

Maribor, 7. novembra.

Pred tremi leti so se zbrali zadnjikrat prosvetni delavci v Mariboru. Napravili so načrt za novo delo med narodom ob severni meji, delo se je pričelo pod težkimi okolnostmi, sicer, ki so takrat vladale v Sloveniji, toda požrtvovalnost in vera ter zaupanje v načela so premagovale vse ovire. Pa je nenadoma prišel dekret, kakor jih še ne zaznamuje zgodovina Slovencev. Sin slovenskega naroda ki je bil še celo gost na naši zemlji, je položil svojo roko na slovensko katoliško prosveto. Obnemel je v prvem hipu narod in ni mogel razumeti, da je kaj takega mogoče, nato pa se je zavedel, vdal se je v vero svojih očetov in v nji iskal utehe ter pomoči v vseh preganjanjih, ki so nato sledila. Upal je in veroval, da mora biti konec vsake krivice in da tudi oblast, ki razpušča najvišje prosvetne ustanove naroda, prosvetna društva, ki so se ob severni meji borila in branila slovensko posest v časih, ko njenih uničevalcev še nikjer ni bilo, da taka oblast ne more biti od naroda in da je zato njena doba samo kratka.

V kresni noči je zasvetil prvi žarek in luč je spet zasijala v naše prosvetne domove, ko je bil končno razveljavljen odlok, s katerim je hotel zadati smrtni udarec slovenski in katoliški prosveti bivši ban dr. Marušič. Spet so zaživela naša društva, odpečateni so bili domovi, na novo delo so se zbirali prosvetni delavci. Danes so se zbrali v Mariboru, da na občnem zboru položijo račun o dosedanjem delu, da manifestirajo za katoliško prosveto in da napravijo načrt za bodočnost.

Ob 10 je v prenapolnjeni dvorani otvoril občni zbor predsednik dr. Jos. Hohnjec. Pozdravil je navzočne, ki so se v tako obilnem številu udeležili občnega zbora, predvsem pa je pozdravil stolnega dekana g. dr. Cukala kot zastopnika prevzvišenega knezoškofa lavantinskega dr. J. Tomažiča. Pozdravil je nadalje zastopnika mestne občine mariborske podžupana Fr. Zebota, ministra Vesenjaka in zastopnika ljubljanske Prosvetne zveze Vinka Zora. Predlagal je, da se odpošljeta sledeči brzojavki:

1. Nj. V. knezu-namestniku Pavlu, Beograd:

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru si usojajo sporočiti Vašemu Visočanstvu kot visokemu pokrovitelju narodne prosvete izraz iskrene hvalečnosti za izjavo globoke vdanosti in zvestobe Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. in vsemu kraljevskemu domu.

2. Gospodu ministru dr. Antonu Korošcu, Beograd.

Prosvetna zveza v Mariboru pozdravlja z občnega zbora svojega častnega predsednika in restavtorja naše narodne prosvete z izrazom hvalečnosti in vdanosti.

Obe brzojavki sta bili soglasno in navdušeno sprejeti.

Zivahno pozdravljen je izrekel mariborski g. podžupan Fr. Zebot sledeči pozdrav: Iskreno pozdravljam novooživljeno Prosvetno zvezo v imenu mestne občine mariborske. Izražam nado, da se bo življenje in delovanje v PZ bujno razvilo in še bolj razcvetelo kakor pred razpustom. Naj bi bila naša društva nekake visoke šole za našo podeželsko mladino. Naj bi se tako širila v vseh naših vaseh krščanska in slovenska zavest ter prava iskrena ljubezen do naše jugoslovanske domovine. Naj bi se nam nikdo več ne usodil uničevati iz sovraštva do slovenske in katoliške prosvete veličastno prosvetno slavo dr. Janeza Ev. Kreka in našega voditelja dr. Korošca. Pri ustanovitvi Slov. kršč. soc. zveze je nekako pred 30 leti zaklical dr. Korošec in tako kličem tudi jaz danes: Sejmo seme plemenitih rož, da bomo narod poštenjakov, narod vrlih moč!

V imenu prevzvišenega knezoškofa je pozdravil občni zbor stolni dekani dr. Cukala, ki je rekel: »Rad bi bil prevzvišen sam navzoč pri tem velikem zboru, pa je zadržan po svojem obilnem delu. Naročil pa mi je, naj pozdravim ta zbor prosvetnih delavcev katoliške prosvete, ko po dolgem molčanju spet svobodno zborujejo. Takrat, ko smo morali molčati, smo se šele zavedali, kaj smo izgubili in bomo zato sedaj to znali toliko bolj varovati in ceniti. V tem času pa smo se tudi zavedali, kaj bi morali storiti preje, pa nismo storili. Molk nas je poglobil, odstranil je vso plehkost, navdušili smo se res za globoko katoliško prosveto. — Oni, ki so ostali v teh časih zvesti, vztrajni in značajni, naj bodo odločni in nepremakljivi še v naprej. Od Boga blagoslovljeni nesite vse današnje navdušenje za delo za globoko katoliško prosveto na svoje domove in v svoje društvene domove.«

V imenu PZ v Ljubljani je pozdravil občni zbor g. Vinka Zor. Rekel je, da naj v Ljubljani začrtane smernice kažejo delo v bodočnost tudi Prosvetne zveze v Mariboru, zato pa želi, naj bi mariborska Prosvetna zveza zaorala globoko pri narodno obrambnem delu.

Nato je govoril predsednik dr. Jos. Hohnjec.

Govor predsednika dr. Hohnjeca

Storimo dva pogleda: nazaj in naprej. Ko gledamo nazaj, se nam ustavi pogled ob 17. februarju 1933, ki je za našo narodno prosveto pravec dišal ater (črni dan), prirejen od njenih nasprotnikov. Naša prosveta ima svoje nasprotnike ne samo med Nemci, Madžari in Italijani, marveč tudi med sinovi našega naroda. In vprav ti so ji napisali smrtno obsodbo ter so jo, ker so imeli državno oblast v svojih rokah, tudi takoj izvršili. Pred stoletji je turška sablja izvrševala med našim narodom krvavo sekanje glav, v zimi 1933 pa so se razsekale prevažne osnovne celice našega ljudskega kulturnega organizma. Slovenski narodni organizem je zajel pod tem protikulturnim činom, ki je zadel ves narod.

Politične persekucije (preganjanja), ki so se vršile pod prejšnjimi režimi neslavnega spomina (oprostite ta premili izraz, ostrejši bi bil na mestu), so zadele, in sicer občutno zadele posameznike, ta udarec pa je pogodil narodovo dušo. Njeno vroče hrepenenje po pristani narodni prosveti, ki naj da naši zemlji pravo kulturno podobno, je bilo namah oropano najbolj in najrazširjenih sredstev, s katerimi se je prej tako dobrodejno udeleževalo v splošno narodovo korist. Povsem kulturno je bilo naše delo, ne pa politično, kakor so nas oklevetali naši protivniki. Nje pa je res vodil zgolj političen nagib, vznikel iz sebičnosti: ubiti in razbiti so hoteli našo prosveto, da bi na njenih razvalinah zgradili svojo strankarsko politično stavbo. S tem brutalnim protikulturnim dejanjem so se postavili v isto vrsto z onimi, ki zatirajo po tujih državah prosveto slovenske narodne manjšine. Da so hoteli nepopolnsljivo ostati v tej vrsti, dokazuje dejstvo, da je bil naš predlog za ustanovitev nove Prosvetne zveze - 8. junija 1935 odbit.

S tem so naši protivniki dokazali, da ne znajo iz zvezd čitati bodočnosti, ko so vendar njihove zvezde že ugašale. Ugasile pa so definitivno v letošnji kresni noči. Na dan rojstva sv. Ivana Krstitelja (24. junija) je bila porojena sedanja vlada, ki je v resnici vlada narodnega zaupanja in ki si je postavila veliko nalogo: konsolidacijo (ureditev, učvrstitve) notranjih razmer v državi. Predpogoj za tako ureditev je odstranitev glavnih krivic, storjenih pod prejšnjimi režimi. Med največjimi krivicami je brez dvoma razpust Prosvetne zveze. Zato je sedanji notranji minister g. dr. Anton Korošec z odločbo dne 15. julija zopet vpostavljal Prosvetno zvezo v Mariboru in v Ljubljani z vsemi včlanjenimi društvi.

Pogled naprej! Naša narodna prosveta je zopet svobodna. Kamen je od groba odvaljen, pečati so počili. Ko smo zopet začeli delati, se zvedamo velikosti naloge, ki nam je stavljena. Svobodni smo. Osvoboditi pa tudi moramo ljudsko prosveto, v kolikor je pod diktatorskimi ali poldiktatorskimi režimi bližnje preteklosti prišla v suženjstvo lažnjivega svobodomiselnstva in naprednjakarstva, verske mlačnosti in brezbriznosti ali protiverskega in brezbožnega marksizma. Duša našega ljudstva ne sme biti sužnja praznim frazam, strupenim lažem škodljivim zmotam in usodnim zablodam. To osvobodilno akcijo moramo voditi z vso pozornostjo, vneemo in vztrajnostjo zlasti med našo mladino, ki je, odkrito to priznajmo, v nevarnosti. Rešiti jo more edino resnica, cela Kristusova resnica. Kjer ta ne vlada, tam mladina propada.

Izkustvo zadnjega časa kaže, kako pravilna liberalizem kot vzgojitelj mladine pot komunizem. Iz gnezda liberalnih roditeljev in vzgojiteljev vzletijo mladitji kaj radi pod zastavo komunizma, ki ruši vero cerkev, družbo in državo. Mimo takih pojavov ne more iti prijatelj naroda brezbriznih oči in hladnega srca. Inkriminirati (obdolževati, obtoževati) ne hasne, oblast klicati na pomoč ne kaže, delati velja. Zato pa slove naš sklep: katoliška prosvetna akcija! Na evharističnem kongresu v Ljubljani sem v svojem govoru omenil, da predsednik čehoslovaške države g. Masaryk ne najde zdravlja za sedanje razmere v človeški družbi drugod ko v jezstvu, v Jezusovih naukih, v njih globo življenjski obliki. Naš program je: totalno (popolno), integralno (celotno) jezstvo. Kristus — Bog in človek, naš najvišji učitelj in posvetitelj bodi središče naše prosvete! Tako, le tako bomo rešili mladino in narod. Takšna prosveta je resnično rodoljubna in eminentno državotvorna.

Govor dr. Hohnjeca je bil večkrat živahno prekinjen, zlasti, ko je omenjal poživitev PZ po našem voditelju dr. Korošcu.

Tajniško poročilo

je podal tajnik prof. Franjo Sekolec:

Vkljub razpustu Prosvetne zveze in vseh pri njej včlanjenih prosvetnih društev z vsemi knjižnicami in fantovskimi ter dekliskimi odseki, moremo podati lepo sliko prosvetnega dela v lavantinski škofiji. Saj je odlok o razpustu prosvetnih društev mogel v živo zadeti organizatorično, nikakor pa ne notranje, prosvetne plati dela naše prosvetne organizacije.

Prosvetna organizacija je namenjena mladini, predvsem fantovski. Tega se je odbor Prosvetne zveze dobro zavedal in je zato velik del svojega dela posvetil našim fantom. Organizacija, izobraževanje in vzgoja mladega rodu je bila poverjena Osrednjemu vodstvu fantovskih odsekov pri P. Z., ki po triletnem delu more podati naslednjo sliko svojega dela:

Ko je bila fantovska organizacija v najlepšem razvoju, jo je v prvem trenutku zastavil razpustitveni odlok. Kmalu pa se je fantovska mladina zbrala pod okriljem Katoliške akcije in se tamkaj versko in prosvetno udeleževala. Največjo pažnjo je vodstvo posvetilo vzgoji in izobrazbi onih fantov, ki naj bi postali vodilni v fantovskih odsekih. Tem fantom so bili namenjeni trije tritedenski oz. štirinajstdnevni tečaji. Danes se skoraj vsi udeleženci v domačih odsekih živahno prosvetno in organizatorično udeležujejo, nekateri pa so iniciativni člani dekanjskih vodstev.

Širšemu krogu naših fantov so bili namenjeni enodnevni okrožni in dekanjski tečaji. Takih tečajev je bilo 45, udeležilo pa se jih je okoli 3000 fantov. Viden uspeh teh tečajev je, da so se v krajih, kjer so se vršili tečaji, pričeli ustanavljati odseki, ki jih je danes 60.

Podrobno prosvetno delo po župnijah se zreali v fantovskih sestankih. Vodstvo je od meseca do meseca odsekom pošiljalo osnutke za predavanja o socijalnih, verskih, vzgojnih in splošno kulturnih vprašanjih. Račun o prosvetnem delu so fantje dajali na prosvetnih tekmah. O notranji moči fantovske

organizacije pričajo fantovski tabori, ki so bili krepka pobuda vsem fantom za intenzivno samostojno duhovno oblikovanje. Taborov je bilo 15, udeležilo se jih je okoli 17.000 fantov.

S sportom se fantje v odsekih v zadnjih treh letih niso bavili, ker razmere za tako udeleževanje niso bile ugodne. V bodoče pa bo vodstvo tudi na tem področju ustvarilo prve početteke za lep razvoj telesne vzgoje naših fantov.

Osrednje vodstvo je imelo 72 sej. Opravilni zapisnik izkazuje 2483 številke.

Razen fantovski mladini je Prosvetna zveza posvetila skrb poljudnemu poučenemu čitvu in v to svrhu izdajala Prosvetne knjižice. Prvim 12 zvezkom, ki so izšli v pretekli poslovni dobi, naj bi po načrtu izšlo šest novih. Vsled razpusta pa je izšel le prvi zvezek, Cerkev, mati narodov. Načrt se bo do kraja izvedel v tem poslovnem letu in je prvi zvezek o Slomšku že pripravljen za tisk. Takoj po zadnjem občnem zboru je odbor vse pripravil za centralno ljudskih odrov. Kar je bilo takrat v načrtu, je odbor po vzpostavitvi P. Z. začel uresničevati. Ta centrala si že ureja izposojevalnico ljudskih iger. V »Našem domu« *bo imela centrala svoj kotiček.*

Blagajniško poročilo

je podal Joško Maležič. Aktivna znašajo 49.137,28 Din, ravno toliko tudi pasiva. Promet za poslovno dobo od 25. novembra 1932, ko se je vršil zadnji občni zbor pa do 7. novembra letos je znašal 311.328,18 Din. Za nabavo knjig Prosvetne knjižnice je bilo izdano 48.739 Din.

Po blagajniškem poročilu je pohvalil predsednik nadzornega odbora kanonik dr. Mirt delovanje odbora in predlagal razrešnico.

Volitve

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika dr. Hohnjec. V odbor pa so bili izvoljeni: dr. Jeraj, inž. Muri, Jos. Stabej, dr. Meško, dr. Sušnik, prof. Sekolec, Maležič in Geratič. Namestniki so: dekan Gomilek, ravnatelj Hrastelj, Juranovič, prof. Rihler, prof. Prijatelj, prof. Kovačič in vikar Munda.

Predlogi

Sprejeti so bili sledeči predlogi:

1. Članstvo prosvetnih organizacij naj opravlja javne in zasebne molitve in prireja ter se udeležuje izvenekrvenih slovesnosti, akademij, zborovanj in sprevedov za beatifikacijo velikega narodnega buditelja in prosvetitelja škofa Slomška.
2. »Naš dom« *postane tudi glasilo PZ.*
3. Uvede naj se v vse šole vsako leto Slomškova ura, v vsa društva pa Slomškov dan.
4. Vsa prosvetna društva včlanjena v PZ praznujejo kot društveni praznik na praznik Kristusa Kralja in praznik sv. Cirila in Metoda.

Slovo priljubljenega generala

Komandant artilerije dravske divizije brigadni artilerijski general A. M. Pekić je poslavila od Ljubljane in odhaja na novo službeno mesto v Sarajevo, kjer bo zavzel položaj komandanta artilerije II. armije. G. general Pekić je bival tri in pol leta v Ljubljani s svojo go. soprogo in družino ter si je s svojim nastopom, ljubeznivostjo in razumevanjem razmer pridobil tako v strokovnih

kakor tudi privatnih krogih veliko število prijateljev, ki ga bodo še dolgo časa po njegovem odhodu pogrešali v svojem krogu, za vedno pa ohranili v najlepšem spominu. G. general je tudi posegal, v kolikor mu je dopuščala služba in družina, v javno življenje. Dve leti je bil predsednik Kola jahačev in vozačev. Društvo se ima le njemu zahvaliti za izredno živahno delovanje zadnjih let, saj je bil on tisti, ki je dajal pobude, pomagal organizirati ter bil s svojimi bogatimi izkušnjami vedno na razpolago. Njegova ga. soproga je kljub temu, da je imela obilo posla z družino, saj so obiskovale v Ljubljani tri hčerke srednje šole, sinko Jarko pa osnovno ljudsko šolo, našla še vedno časa, da je sodelovala pri pododboru Knežine Zorke in pododboru Jadranske straže kot aktivna članica. S svojim delovanjem, ki je posegalo s praktičnim zgledom tudi na humanitarno in socialno polje, si je g. general pridobil mnogo prijateljev, ki se ga ne bodo spominjali samo z ljubeznijo, ampak tudi z globoko hvalečnostjo do dobrotnika. Kadar je mogel, je zastavljal ves svoj vpliv, da je komurkoli pomagal iz zadrege in stiske. Kot odličan družabnik je začrtal v številnem krogu, s katerim je navezal stike, vidno sled, ki bo ostala začrtana še dolgo po njegovem odhodu.

Kljub temu, da je poseveval vse bile službi, prosti čas pa javnemu udeleževanju, je bil g. general vzoren oče. Petero otrok, katere je doma z ljubeznijo in strogoostjo vzgajala njegova ga. soproga, je g. general spremljal na njihovem razvoju z besedo in zgledom. Zanimal se je za uspehe svo-

KAVO
HAG PRISTNO
Z DRAVO
ZRNATO KAVO
ZAJAMEENO
KOFEINA PROSTO

5. Prosvetna zveza zastavi ves svoj vpliv, da izigine iz naših podeželskih odrov odrski šund v obliki neprimernih predstav. Predvajajo naj se le igre, ki morejo tudi versko ter npravno vzgajati.

6. Član društva, ki je včlanjeno v PZ v Mariboru, more biti le praktičen katoličan, ki izpolnjuje svoje verske dolžnosti, t. j. nedeljsko službo božjo, petkovo dolžnost in velikonočno.

V okviru občnega zbora PZ se je vršil takoj nato še občni zbor vodstva fantovskih odsekov PZ. Poročal je Mirko Geratič. V svojem poročilu je izvajal, da so se vrste naših fantov v zadnjih letih pojeklenile; prečišeni in utrjeni gredo na novo delo. Delovni program bo usmerjen v štiri strani: prosvetno-vzgojni, verski, organizatorični in sportni.

V odbor vodstva fantovskih odsekov PZ v Mariboru so bili nato izvoljeni: prof. dr. Josip Jeraj, dr. Meško, inž. Muri, prof. Sekolec, Mirko Geratič.

Po krasno uspelem občnem zboru je s pozivom na novo delo predsednik zaključil zbor.

jih otrok v šoli ter skrbel za to, kar tako rado pozablja veliko družinskih očetov, namreč, da je sreča družine v sreči njenih otrok.

G. general je v letih svojega bivanja v Ljubljani iskreno vzljubil Ljubljano in ljubljance, med katerimi se je v resnici počutil kakor doma. Popolnoma nam je zato razumljivo, da so se člani Kola jahačev ter drugi številni njegovi prijatelji poslovili od njega na prisrčnem poslovilnem večeru, ki ga je priredilo Kolo. Tudi oficirji, katerim je bil priljubljen general najlepši zgled odličnega vojaka in dobrega predstojnika, so se poslovili od svojega predstojnika na lepem večeru.

Prepričani smo, da bo vsesplošno priljubljeni g. general ohranil Ljubljano in ljubljance v najlepšem spominu, kakor bomo tudi mi njega. G. general odpotuje z gospo soprogo in družino v soboto, 9. t. m. z brzovlakom ob 9 dopoldne. Naj nam bo dovoljeno, da ob tej priliki, ko mu želimo srečno pot in obilo uspeha na novem služabnem mestu, hkrati vzkliknemo s številnimi njegovimi prijatelji: »Se kdaj na svidenje v Ljubljani!«

KINO UNION

Danes ob 16, 19.15, 21.15

Film iz velike dobe - z velikimi igravci z veliko globino — z veliko lepoto:

Tako je končala ljubezen

PAULA WESSELY - Gustav Gründgens - Willy Forst - Erna Morena

Zvočni tednik, bogat dopolnilni program
Predprodaja vstopnik od 11—12 30 in od 15 ure dalje

Judenburg

Odhod autobusov v soboto, dne 9. novembra ob 13 izpred hotela »Union« *v Ljubljani. Silinge si mora vsak preskrbeti v Ljubljani. Prolaznice preskrbi odbor. Potnega lista ni treba. Slavnosti se udeležijo: zastopnik banske uprave v Ljubljani dr. Vončina Franc, banski načelnik, zastopnik ljubljanske občine podžupan Evgen Jarc, zastopnik mariborske občine podžupan Zebot Franc in zastopnik celjske občine magistratni direktor Šubic. Odbor za postavitve spomenika judenburškim slovenskim vojakom bo tudi poslal svojo delegacijo, ravno tako bo tudi zastopana Zveza bojevnikov v Ljubljani.*

Kamnosek Kunovar je podaril marmornato žaro, v katero bo položena domača prst iz vseh krajev Slovenije. Zaro bo postavljena na grobnico slovenskih vojakov v Judenburgu. Na oltar te grobnice bo položen srebrn venec z napisom, ki ga je sestavil naš pesnik Oton Župančič in ki se glasi:

»Nepozabljenim
bratom ljubljenim,
ki v tujini spe,
v večno svet spomin —
njih tovariši.«

Cvetličarski mojster Bizovičar je podaril krasen kranjski šopek iz rdečih nageljev, ki bo tudi položen na slovensko grobnico v Judenburgu. Poleg tega bo položen na grob slovenskih vojakov tudi več svežih vencev iz domačega cvetja z jugoslovansko trobojnico.

Akcija za nabiranje prispevkov za judenburško grobnico, kakor tudi za primerno počastitev spomina judenburškim slovenskim vojakom, bo, kakor kaže, dosegla lep uspeh.

Plenarna seja Zbornice za TOI

Zaščita našega izvoza v Italijo - Zbornična doklada zopet 8⁰/₁₀

Ljubljana, 7. novembra.

Za drugo letošnjo plenarno sejo Zbornice za TOI je vladalo veliko zanimanje, saj se je seje udeležilo 46 svetnikov, kar je izredno veliko. Seji je predsedoval zbornični predsednik g. Ivan Jelačin, prisostvoval pa ji je tudi zastopnik banke uprave načelnik dr. Rudolf Marn, za njim pa g. Borštnar.

Uvodoma se je predsednik spomnil umrlega podpredsednika Zbornice g. Dragotina Hribarja. Opisal je njegovo plodno življenje in pravilno ocenil njegove zasluge za slovensko gospodarstvo, posebno pa za slovensko industrijo, denarništvo in borzo. Plenum je poslušal govor stoje in zaklical na koncu trikrat »Slava«. Nato je poročal, da je banka uprava odobrila računski zaključek za leto 1954. z dohodki 4.064.338 Din in izdatki 4.034.353 Din. Zbornica je imenovala svoje zastopnike tako v davčne kakor tudi reklamacijske odbore ter je stavila tudi predloge glede imenovanja članov ravateljstva in nadzorstva Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani ter za bolniško blagajno Trg. boln. in podpornega društva. Abiturientski tečaj Zbornice je imel lani 32 slušateljev (12 moških in 20 ženskih), letos jih pa ima 38. Njegovi donodki so znašali 66.520 Din, izdatki pa 55.826 Din.

Zbornični proračun

Doklada ostane neizpremenjena na 8%.

Na sejah odsekov je bil soglasno sprejet zbornični proračun za 1956, ki znaša v dohodkih 3.316.000 (1955 3.076.000 Din), v izdatkih pa 3.293.372 Din (1955 3.015.258 Din), torej s presežkom 22.628 Din. Tudi plenum je ta predlog proračuna soglasno odobril.

Naš gospodarski položaj

Iz obsežnega in dokumentiranega predsedniškega poročila posnemamo te-le glavne podatke o položaju slovenskega gospodarstva v dobi od zadnje zbornične plenarne seje sem:

Naše gospodarstvo je bilo v zadnjih 6 mesecih postavljeno pred popolnoma nove probleme in komplikacije, zlasti glede zunanje trgovine in tujskega prometa. Na vse agresivne ukrepe, ki jih je nad leto dni uveljavljalo druge države proti interesom našega izvoza, je ostala naša gospodarska politika popolnoma pasivna in takorekno indiferentna. Predlogi za zaščito domače delavnosti niso našli odmeva. Posebno se to pozna v Sloveniji, ki je v tako veliki meri navezana na izvoz, posebno lesa. Tu so postali vidni uspehi avstrijskega delovanja. Poleg tega so postale težkoče v kliringu z Nemčijo vedno večje. Zato nas ne smejo variti številke naše zunanje trgovine v visoko aktivnostjo, ker je naš uspeh problematičen, dokler nismo rešili vprašanja realizacije naših kliringovskih terjatev.

Konkurenca drž. podjetij

V naši notranji gospodarski politiki bi morali več odločevanja dati privatni iniciativi. Nikakor pa ne gre zaostroti konkurenčnega položaja državnih gospodarskih podjetij napram zasebnim podjetjem. To velja posebno za drž. podjetja: gozdove, rudnike in železno industrijo. Ogromni kompleksi državnih gozdov so pasivni, zlasti ker velepodjetja, ki eksploatirajo drž. gozdove, niso redno plačevala taks in znaša ta dolg že okoli 80 milijonov Din. Poleg tega rušijo državna podjetja cene s tem, da določajo take kvalitativne pogoje, ki pomenjajo deklarifikacijo našega blaga.

Nova porazdelitev dobav premoga državnim železnicam v poletju letos je bila izvršena tako, da se je od zmanjšanja 6140 ton mesečno prevajalo na slovenske rudnike 4600 ton ali 75% redukcije, dočim bi pri enakomernem znižanju smelo odstopiti le 27,6% reducirane količine. Dočim so naši rudniki v letu 1929-30 dobavljali državnim železnicam še 45,2%, smo po zadnji redukciji padli od 75.000 ton na sedanjih 29.200 ton. Slovenski rudniki so prikrajšani za 36.000 ton letno, kar je za 1-2 delovna dneva, to pa je zopet pri sedanjem obsegu dela: 12 do 15 dni, naravnost katastrofalno. Obenem pa se je povečal kontingent dobav iz Srbije v območje ljubljanskega železniškega ravateljstva. Povedal je med drugim tudi, da kurijo v soli v Zagorju, torej v ostruži naših rudnikov s tem premogom. Če se posledice zmanjšanih dobav čutijo še manj, je to pripisovati povečani porabi za hišno kurjavo, v večjem obsegu pa bodo prisle do izraza spomlad.

Državna železarna v Zenici je razširila svoje obrate ter začela izdelovati niz predmetov, ki jih je doslej izdelovala zasebna industrija, čeprav je bilo rečeno, da se bodo izdelovali samo oni predmeti, ki se v naši državi doslej še niso izdelovali. Sedaj pa se vodi borba za razdelitev produkcijske kvote, pri čemer skuša Zenica povečati svojo kvoto kot državno podjetje na račun drugih.

Javna dela so tudi nam potrebna

Spomladanska razdelitev javnih del ni zadovoljila Slovenije. Nekateri mislijo, da pri nas javna dela niso potrebna. Toda po cenitvi zbornice imamo v Sloveniji okoli 22.000 brezposelnih. Poleg tega zahtevajo tudi stvarne potrebe našega prometa večje investicije. Potrebna nam je cesta Ljubljana-Sušak ter se se že začela nekatera tehnična pripravljala dela, toda ta dela je treba pospešiti, da pridemo čimprej do dobrega projekta in zagotoviti tudi finančno rošitev vprašanja. Državna cesta od št. Ilija do Maribora je v zelo slabem stanju in proti nevarnosti, da izgubimo avtomobilske transporte iz Avstrije in Čehoslovaške v Italijo in narobe. Na gorenjski cesti celo poletje in jeseni ni prišlo do dela, ampak so samo izdelovali načrte in dopisovali... V vojvodini pa so že začeli s terenskimi deli. Potrebna pa niso samo gradbena dela na cestah, ampak tudi naše železniško in telefonsko omrežje je potrebno rekonstrukcije, razširjenja itd. Ravateljstvo drž. železnice v Ljubljani je izdelalo obsežen program gradbenih del za 300 milij. Din, katera je treba izvršiti v prihodnjih letih. Gre za rekonstrukcijo dolenskih prog, pojačanje kamniške proge, ureditev ljubljanskega kolodvora, zgradba obmejnih in močno posčenih postaj, brez česar je nemogoča pospešitev prometne brzine. Tudi vojni park je zastarel ter ga je treba postopno obnoviti. Tudi na področju ljubljanskega železniškega ravateljstva bi bilo treba vpeljati pospešene vlake, ki imajo brzino brzovalkov, pa veljajo zanje potniške tarife osebnih vlakov. Poleg tega pa je še nešteto drugih del, katera bi bilo treba nujno izvršiti.

7000 trgovin in obrti manj

Po statistiki Zbornice se je število trgovcev in obrtnikov v zadnjih 5 in pol leta zmanjšalo za 7000. V takih razmerah je neumestno ovrnanje administrativnim potoma usenavljanja novih industrijskih podjetij, pa tudi potreba javnih del je očitna.

Pri izvedbah redukcij prejemkov bi bilo nujno potrebno paziti na to, da so življenjski stroški v naši banovini znatno večji kot v drugih in znašajo po uradnih ugotovitvah življenjski stroški v naši banovini 20-100% več kot v drugih banovinah. Predpis pridobitnine je narastel od 25,6 milij. Din v letu 1955 na 42 milij. čeprav se je število obvezancev zmanjšalo na 3000. V celoti se je obremenitev povečala pri vseh davčnih. Nesorazmernost med dohodki in obdavčitvijo postaja vedno večja. Velika ovira za plačevanje davkov je nelikvidnost terjatev ter naložbe. Število ružežni, ki je znašalo lani 195.252, je v primeri s številom zavezanecv po davčnih knjigah, ki znaša okoli 380.000, veliko, tako da ta statistika kaže, da je bil vsak drugi davkoplačevalec zarubljen.

Sanacija denarnih zavodov napreduje je počasi in polagoma. Pod zaščito je v naši banovini 161 kreditnih zadrug, 10 regulativnih hranilnic, 3 banke, poleg tega pa še tri podružnice izvenslovenskih bank. Proces sanacije ovira v znatni meri enostransko reševanje vprašanja kmečkih dolgov. Zbornice so sicer izdelale konkreten načrt, vendar so bili pa vplivi kmetijskih krogov le premočni in stališče zbornice ni prodrlo. Uredba praktično podaljšuje moratorij še za leto dni, do novembra 1956, dočim pušča glavno vprašanje, to je postopek pri ocenah katastrofske čistega dohodka odprto. To vprašanje bo rešeno šele s posebnim pravilnikom. Pričakovanja, da bo uredba napravila konec moratornemu stanju, ki samo kvari moralno dolžnikov in povzroča splošen zastoj v kreditnem poslovanju, se niso uresničila in tudi ni vpoštevana zahteva, da za dravsko banovino moratorij ni umesten.

Glede novega zadružnega zakona je razpravljal že trgovski odsek, pričakuje pa zbornica od njega, da bo tudi v bodoče moralo trgovstvo računati z nadaljnjo koncentracijo prometa pri blagovnih združenjih in s tem avtonomno zmanjšanje prometa pri poklini zasebni trgovini. Zbornica je nadalje prejela v izjavo

44 pregledb
tekem izdelave mora
prestat vsaka žarnica
Tungstam
z nitko v dvojni vijalni
predno pride v vaše roke.
Zanesljivo žarnica se
more komaj
zamisliti.

osnutek zakona o občinskih hranilnicah, ki je za bodočo reorganizacijo kreditnega trga velike važnosti. Hranilnice predstavljajo izredno važno vejo našega kreditnega sistema, katere v drugih pokrajinah države ne poznamo, zato pa zanj nimajo onega razumevanja, ki ga zaslužijo. Zbornica je izdelala izčrpano spomenico, katero smo že v izveščku objavili. Pomembno je za naše hranilnice zlasti nalaganje pupilnega denarja, katerega smo v zadnjih letih odvedli v Drž. hip. banko okoli 60 milijonov Din. Zbornica je posvečala vso pažljivost tudi tujkemu prometu ter je pravočasno opozarjala merodajne faktorje na njegove potrebe.

Svoj govor je predsednik Jelačin končal takole: Ker se morda sedanji zbornični svet sestaja zadnjič pred volitvami, se vsem zahvaljujemo za kolegijsko sodelovanje, za solidarnost in odločnost ter razumevanje za zbornične akcije, z željo, da se po izvršenih volitvah pokončevnih vrnete v zbornico in nadaljujete uspešno delo za koristi in napredek gospodarstva dravske banovine. Zahvaljujemo se vsem za lojalno sodelovanje pri javnem delu, pa tudi tajništvu in uradništvu za njegovo delo.

Zbornica se je mnogo prizadevala za zatiranje šušmarstva, dosegla, da se bodo dela za cestne odbore oddajala obrtnikom itd.

Čestitke g. Jelačinu za 10 let predsedništva

Predsednik trgovskega odseka g. Elsbacher se je v daljšem govoru spomnil, da je poteklo že 10 let, odkar predseduje zbornici g. Jelačin. Teh 10 let je bilo važnih za naše gospodarstvo, saj smo v njih doživeli dobre in slabe čase. Predsednik g. Jelačin je bil vedno iniciativen, ko je šlo za predloge v korist slovenskega gospodarstva. G. Elsbacher mu čestita v imenu vsega trgovstva in mu želi še mnogo let uspešnega delovanja na predsedniškem mestu. G. Rebek je v imenu obrtnikov poudaril, da je bil g. Jelačin vedno najboljši zagovornik obrtništva in mu izreka zahvalo za njegovo delo, ki je zlasti pomembno v tem, da je delal za skupno zbornico. V imenu industrijskega odseka je čestitki g. Krejči, v imenu gostinskega pa načelnik g. Ciril Majcen, končno pa še v imenu tajništva in uradništva g. Ivan Mohorič, glavni tajnik Zbornice.

Ginjen se je zahvalil za čestitke g. Jelačin, rekoč, da naj ne veljajo njegovi osebi, ampak njegovemu delu. Rad bi sprejel vodilno mesto. Poudarja pa, da je bil le gospodarski solidarizem tisti, ki je na mestu, da si malostevni Slovenci priborimo ono, kar nam pripada, da soodločamo pri važnih zadevah. Uspešno bo le delo v složnosti.

Dobave premoga

V daljšem referatu je zb. sv. g. R. Skubec opozoril zbornični plenum na posledice, ki preteče našim premogovnikom radi zmanjšanja dobav premoga za državne železnice. Dejal je, da vse dosedanje akcije žal niso imele uspehov, čeprav je gotovo, da je zadnji sklep o razdelitvi dobav premoga državnim železnicam naperjen proti vsem našim gospodarskim in socialnim interesom, škodoval pa bo tudi racionalni in ekonomični eksploataciji železnice. Vsi strokovni razlogi niso pomagali nič proti gospod. iz lokomotivske službe. Treba pa bo preprečiti grozečo katastrofo in storiti vse, da nas bodo pravice tretjali. Slovenija mora nositi celotno breme znižanja, pa ne radi padanja po-

trebe, ampak zaradi tendence, da se vedno bolj porablja premog iz neslovenskih rudnikov. Vedno več premoga prihaja 900 km daleč na področje ljubljanskega železniškega ravateljstva, kar ni rentabilno, če bi bil tudi dovažani premog najboljše kvalitete. Velenje izgubi železniških dobav 12.000 ton, rudnik Bela Krajina bo moral popolnoma ustaviti obrat, Trboveljska pa beleži izpad 36.000 ton letno. Če pri sedanjih zaposlitvi 12 dni v mesecu ne zasluži rudar za eksistenco, kaj pa bo spomlad, ko ne bo dela niti več za 12 dni v mesecu. V imenu trgovstva podpira g. Elsbacher zahtevo po zvišanju dobav. Medze rudarjev so se znižale od 168 milijonov leta 1919 na sedanjih 58 milijonov. Ena četrtnina skupne mezde gre za socialno zavarovanje. Samo v luškem okraju je število profesionalnih rudarjev padlo od 9000 na 4000. Ker se bo še razpravljalo o reviziji dobav, se bo tudi Zbornica zavzela za naše premogovnike.

Naš izvoz lesa

O težkem položaju naše lesne trgovine in industrije je poročal zb. sv. g. dr. Ernest Rekar. V severni Italiji nas je Avstrija zaradi prednostnih carin popolnoma izpodrinila. Romunija daje svojim zveznikom premije do 25%. Za naš les pa ne moremo doseči v Avstriji tistih ugodnosti, kot jih ima Avstrija. Če bo naša država pristala na trgovske sankcije, potem je naš izvoz v Italijo za celo vsto let onemogočen in žage bodo pri nas nehale obratovati. To pomeni najmanj 60.000 brezposelnih ne glede na gozdne posestnike, katerih dohodki se bodo izredno zmanjšali. Zato predlaga, naj se Zbornica priključi zahtevam Osrednjega odbora lesnega gospodarstva ter naj Zbornica ponovno apelira na merodajne faktorje za pomoč lesni stroki.

Carinjenje rotacijskega papirja

O avstrijskem dumpingu pri avoza papirja je poročal zb. sv. g. dr. Ciril Pavlin. Avstrija, ki ima dolga visje cene kot izven države, je šla s svojimi cenami na našem trgu tako daleč doli, da ji ostaja le še 60% produkcijskih stroškov pri izvozu. Ta avstrijski dumping pa pospešuje tudi pri naš carinska praksa, ki se je udomacila proti veljavnim predpisom. Zato je zbornica sklenila pozvati finančno ministrstvo, glavno ravateljstva carin, da izda v zaščito domače delavnosti nemudoma razpis, da se smejo z ugodnostjo za avoza papirja v rolah iz tar. postavke 445, pripomba, koristiti samo tiskarska podjetja, ki rabijo papir za lesno potrebo na svojih rotacijskih strojih, na katerih tiskajo časopise ali publikacije, kakor to določa razpis O. št. 14.360-27, ne pa tudi drugi uvozniki.

Zb. sv. g. Rebek je predlagal, da se naj zbornica zavzame za uvedbo moratorija tudi za obrtnike, kakor je to sklenil obrtni odsek, in sicer za vse terjatve do 1. decembra 1954. Zb. sv. g. Vrečar je omenil, da bi bilo pri proučevanju situacije na premogovnem trgu pogledati tudi drugo stran, velike dobičke ter priporoča pomoč delavstvu v breme teh dobičkov. Po debati o predlogu g. Rebeke je bila sprejeta resolucija, v kateri se je plenum zbornice zavzel, da bi se naj pristopilo h končni rešitvi tega vprašanja.

Zb. sv. g. Zadravec je referiral o predlogih Zbornice za izpremembo taksnega zakona.

Samostojni predlogi

Sledilo je sedem samostojnih predlogov zg. zborničnih svetnikov, ki so obravnavali nekatere aktualne zahteve slovenskega gospodarstva.

Kulturni obzornik

Angel Karalijčev: Kladenac

Angel Karalijčev spada med mlajše bolgarske pripovednike, ki je pa danes znan kot eden najboljših in najizrazitejših. Rodil se je l. 1902 v vasi Stražice blizu Gornje Oravice v severni Bolgariji. Po končanih študijah na konzularnem odseku sofijske Svobodne univerze se je naselil v prestolnici, kjer tudi sedaj živi in pridno piše. Prvič se je objavil l. 1924. V glavnem so njegovo polje novele in mladinska proza, ki je ima za čudo veliko in dobre. Njegove novelistične zbirke so: »Ri« (1924), »Grunt« (1927) in dve knjigi z naslovom »Novele« (1930 in 1931). Prispevke, ki jih je namenil bolgarski mladini, pa je objavil v zbirkah: »Lažnivi ljudje« (več knjig), »Mravljinca zgodovina« in »Studenece«, ki je pravkar izšel v srbohrvaščini kot že preje »Dukati«. Nekaj pripovedk sem prevlel svoj čas za »Slovenca«.

Karalijčev zna pisati, čutiti z otrokom, v njegov položaj in krog doživeti se zna z zavajanja vredno ljubeznijo in nazornostjo postaviti, ve, kaj zanima otroško dušo, pričarati ji zna vse mogoče stvari, zanimanje ji zna vzbuditi za naravo in svet doganj, najzaprtejši stvari ji prepričevalno preprosto ponazori. Vendar moram takoj na tem mestu posebej poudariti, da ne tava po starih romantičnih vodah (dasi mora v mladinski književnosti koncem koncev biti neka logična, neprisliljena romantika, ki je nazadnje osnovno obeležje mlade duše), ne piše osladnih bajk in pripovedk, kakor so jih pisali nekdanj in so še sedaj marsikod v navadi in željene, ampak se zna z naravnost virtuosno ljubeznijo in znanjem živeti v dogajanja današnjega dneva, prepričevalno in živo ponazarja in tolmači mlademu bravcu odkritja na polju teh-

nike in splošnega civilizatoričnega napredka, pa ga obenem poučuje in neprisiljeno, ko mimogrede, uvaša v življenje. Ševeda njegova mladinska proza ni nič manjši užitek za odrasle. Hkrati pa je v tem žanru njegovega književnega dela čutili velikega ljubimca ustmene bolgarske narodne književnosti, dedovane od ust do ust, od rodu do rodu, ki jo sedaj on tako prijetno in umetniško zrelo oživlja. Po tem je njegova mladinska proza marsikod izrecno bolgarska.

Knjiga »Studenece« ima vse zgornj naznačene vrline njegove mladinske proze. Trideset preprosti sestavkov, ki bi jih po literarnih zvrsteh uvrstili med pripovedke in bajko (vendar vse prav do zadnjega ne), nudi nazoren prežet tistega, kar zama moderno mladino in kar ji je Angel Karalijčev s svojim delom v tej smeri do danes dal. Preprosto, pa vendar tako toplo in domačnostno besedilo spremlja dolga vrsta originalnih ilustracij (večji del v lesorezu) bolgarskih grafikov Tuzusova in Denova, ki bi že same po sebi zaslužile, da se piše o njih. Sicer je to posebno poglavje. Vendar je treba reči, da danes bolgarska mladinska knjiga z umetniške kakor tudi z ilustratorične strani pomeni sivojstven višek v mladinski književnosti Južnih Slovanov sploh. V uri odpočitka je res uživanje, vzeti v roke knjigo kot je na primer »Studenece« Angela Karalijčeva, pa magari v prevodu Sinisa Panovića, ki pa ni v ničemer za originalom. T. P.

Ljubljanska opera:

„Faust“ - debut in gostovanje

Sobotna predstava »Faust« je bila za nas kar praznična — saj so tako redka rojstva mladit slovenskih umetnikov. To pot pa sta stopila pred nas v vlogah Gounodjeve opere kar dva mlada talenta. Kot Margareta gđ. Fratikova in kot Siebel gđ. Iglčeva sta s svojimi svojimi si-

lami oživili predstavo in podvignili naše upanje v razvoj slovenske opere.

To, kar smo doživeli ob ustvarjanju obeh umetnic, sicer še ne moremo uvaživati zrelo dokončno umetnost, pač pa resen in zdrav zastavek umetniške poti, ki je lahko njima in nam vsem v veselje. — Gđ. Fratikova je v vlogi Margarete pokazala vso resnobo, ki ji je prav zrastle v zavest ob pogledu na umetnost. Zato je na podlagi muzikalnosti in zdravega poveskega študija znala dati čisto lepoto tonov in njih zaporednosti v melodijah, da je tako zaživelo pred nami v resnici lepo petje, ki ga omogoča lep sopranski material. Obenem pa je tudi njena igra nakazala iskreno življenje, ki je dihala iz kretenj, mimike in sploh iz celotne pojave. Ob vsem tem sicer še nismo doživeli polnega, iz borbe notranjih nasprotij kipečega in oblikujočega se umetniškega pojave, ker manjka igralci še najgloblje težine in notranje svobode, ki jo brzdajo in utesnjujejo še različne zapreke; tudi ji je še tuja rutina, ki omogoča skladen zunanji izraz notranjemu doživljanju. Vendar pa je bil njen lik toliko močan, da je mogoče pričakovati od vztrajnosti nakazane smeri še resnih umetniških uspehov. — Gđ. Iglčeva, ki je nastopila že tudi v glavni vlogi operete »Mam'zelle Nitouche«, pa nakazuje v svojem talentu razvojno pot gracioznega odrskega pojave. Igra je pristna in prisična in bo zmogla iskreno prepričevati zlasti, ko bo povsem dosegla tehnično stran igralske zakonitosti. V pevskem podajanju zažari mestoma prava lepota, ki pa se potem zopet kaj rada skrije za megleno zvočnost; kajti itak ne jaki glas nima še prave eksplozivnosti, ker ga zastavlja večkrat izrazita guturalnost. Zdi se, da je njeno javno uveljavljanje skoraj že preuranjeno, ker obstoja bojazen, da se bo na ta način izgubljala pevsko zdravje, ki je še prerahlo in ki potrebuje zato še izdelovanja in utrjevanja. Če že obstoja talent, je boljše, da zastavi svojo javno umetniško pot, ko je že ves izdelan in ta-

sen, in tako dovolj napet, kot pa da prezgodaj sprožen ne more doseči svojega možnega cilja. S tem pa nikakor očem podirati upravičene mlade vere in zanosa, temveč le krečiti za zdravo rast.

Pri tej predstavi je nastopil v vlogi Fausta zagrebški gost, tenorist Mančevski, čigar umetniško podajanje sloni na lepem, mehkim liricnem glasu, ki vč za pevsko zakonitost, in na rutinirani igri, ki se ji pozna umna režiserjeva roka.

Baletni večer s koncertom

V preteklih dneh je gostovala v opernem gledališču skupina treh umetnikov. Dva plesalca solista, Nina Kirsanova in Anatol Zukovski, sta v družbi nam dobro znanega ruskega baritonista Borisa Popova priredila pester večer, čigar spored je izmenoma sestojal iz plesnih točk na klavirsko glasbo različnih večinoma romantičnih skladateljev in iz samosplovov ter arij raznih glasbenih tvorcev.

Večer, ki je bil še dobro obiskan, je potekel v prijetnem razpoloženju. Plesalca sicer nista nudila kake posebne, globoko zasnovane plesne umetnosti, pač pa mnogo čistih estetskih vrednot, ki jih zmoreta iz svojega občutka za lepoto giba in iz danosti prožnih, dobrih izoblikovanih teles; zlasti plesalka, dočim je njen spremljevalec nekoliko zaostajal. — Baritonist Popov se z izbero sporeda, ki je ves sledil preveč računju z učinkom, sicer ni prav postavil. A njegove petje brezdušno osvaja, ker sloni na lepem, polnem in še vedno svežem glasu, na pristni muzikalnosti in na doslednem obvladovanju pevke tehnike. Iz načina podajanja je odsevala izrazita, koncertu sicer neskladna teatralnost, ki pa podčrtava v umetniku izrazit oderski pojav. In res, kdor pozna Popova iz oderskih vlog, ve, da je to umetnik, ki zmore še vedno izrazito kvalitetno izpolnjevati operni solistični ansambl. Morda bo naše vodstvo to priliko kaj izrabilo? — Vse točke je spremljal na klavirju dirigent J.J. Raha — ne moremo reči, da dovršeno. V. U.

Italijanska vas in vojska v Abesiniji

Nemški časnikar, ki se mudi v Italiji, popisuje svoj doživljanje v mali italijanski vasi v Campagni ter svoj pogovor z nekim italijanskim kmetom.

Angelo Massini je reven kmetiček v vasi na koncu Campagne. Že eno leto s svojo mlado ženo obdeluje kmetijo petih jutrer zemlje. Ima enega otroka in tucat kokoši. Najemščina je težka. Njegova družina šteje tri glave, kmalu bo prišla še četrta. Toda Angelo je varčen ter niti v loterijo ne stavi, kar sicer delajo vsi sovaščani. Noče obogateti, ampak le shajati. Če je letina le povprečno dobra, že se shaja.

Zgodnjega jutra je pravkar odprl večna vrata in hotel pomolzi kravo, ko je zagledal dva karabinerja, ki sta stopala proti njegovi hiši. Vroče mu je postalo. Naravnost k njemu sta stopila in ga vprašala, kakor da bi tega že davno ne vedela, ali je res on Angelo Massini, letnika 1907, ki je služil vojake pri konjenici. Angelu se je zazdelo, kakor da bi mu kdo prebral smrtno obsodbo. V imenu kralja, tako je bilo zapisano na papirju, se mora v 48 urah zgledati pri svoji garniziji. Vljudno sta se poslovila karabinerja. On pa je nekaj časa trpko gledal za njima.

Palmi, njegovi mladi ženi, je sree kar zastalo. Nato je dolgo dolgo jokala. Mladi kmet je medtem sklical svoja sorodnike in se z njimi posvetoval: treba bo oskrbovati trto, da bo kaj prida pridelka. Vsi mu obljubijo. Še dvakrat sta istega dne karabinerja prišla k njemu in ga vprašala, ali mu moreta s čim pomagati. On pa je odklonil. Ni jima zaupal, ker je mislil, da je to le preteza, da bi ga lažje nadzorovala. Tihle gospodov, ki ves božji dan v belih rokavicah hodijo po vasi in se za vse zanimajo, že prej ni mogel trpeti. No, in drugo jutro sta ga spremila celo na železniško postajo, kakor da bi sam ne poznal pota tja. Palma strašno joka. Tudi drugi imajo solzne oči, ko je vlak odpeljal Angela.

Angelo Massini je sedaj vojak, kakor mnogi drugi črnosrajčniki in specialni delavci, katere so takoj na kolodvoru v glavnem mestu sprejeli nadzorujoči uradniki. V svoji ponošeni nedeljski obleki, ki je najboljša, kar jih ima, in s svojim ročnim kovčgom, ki je le škatlja iz kartona, koraka v vojašnico.

Nekaj dni kasneje je vojna pošast že zapustila mirno vasico. Življenje mirno in počasi teče, kakor je teklo stoletja poprej. Kakor da bi bili koga odnesli na pokopališče. Človek se čudi razliki med vasio in mestom. V mestu nervozna in preplašena množica, ki misli, da bo grozeča vojska vsač trenotek začela metati na njihove glave bombe in težke granate. V vasi pa vesela zemlja, zoreče grozdje, polno obložene oljke, pasoce se krave, kokodakajoče kokoši in igrajoči se otroci. Noben zvočnik ne tuli dogodkov zad-

nje ure razburjenim ljudem in noben časopisni kolporter ne razglašuje najnovejših dogodkov. Vas in dežela ležita kakor brez časa onstran begočih dnevnih dogodkov. Ko bi tuintam ne vpoklicali kakega mladega moža in ga takorekoč ne izrezali iz vaše podobe, bi noben človek ne vedel, da je vojska. Vojne dopisnice s kratkim besedilom: »Dobro se mi godi. Pristržno vas pozdravlja vaš...« so tako redke, kakor da bi poštnina znašala celo tedensko mezdo.

Kmet s pametnimi črnimi očmi mi je dejal: »Prav nič ne čutimo vojske. Sedaj ni taka vojska, kakor je bila l. 1915, ko smo morali vsi na fronto in so samo zaplečniki smeli ostati doma v vasi. V naši vasi so jih le 12 poklicali, prostovoljno nobeden ni šel. Afrika je namreč predaleč. Vsak naših fantov ima doma košček kruha in sira in kozareček vina. To zadostuje. Več tudi tam v Afriki nimajo.«

Kakšna pa je ta nova dežela tam v Afriki?

»Zemlja seveda. O, zemlje bi potrebovali. Pa te je tudi tukaj dovolj. Le pogledajte, je dejal kmet in pokazal naokoli. »Le pogledajte, kamorkoli seže oko, vsa ta zemlja je last samo enega bogatega moža, ki je senator. On kmetuje s stroji, katerih mi ne moremo kupiti, in pase velike črede goveje živine. To zemljo bi radi. Tu bi bilo dela dovolj za naše fante.«

»Kdo pa gre prostovoljno v Afriko?«
»Pristaši stranke in brezposelniki iz sosednjih vasi.« — »Dobro,« je dejal ob slovesu, »se jim še nikdar ni godilo. Ali je mogoče, da se jim bo po vojski bolje?«

Ko denejo puške iz rok, pograbiijo italijanski vojakji lopate in cepine ter grade ceste in zaslone.

Kaj se godi v Abesiniji?

Abesinsko vrhovno poveljstvo je nekoliko vznemirjeno, ker se je italijansko desno krilo čisto nepričakovano začelo pomikati naprej. Medtem, ko so Abesinci pričakovali, da bo italijanski drugi armadni zbor od Aksuma udaril južnovzhodno proti Makali, da bi se tam združil z drugimi italijanskimi četami, pa sedaj te italijanske čete marširajo proti jugozahodu. V ponedeljek zvečer so bili Italijani že prav blizu mesta Tokule. To mesto pa je 30 km južnozahodno od Aksuma. Iz tega premikanja drugega italijanskega armadnega zbora sklepajo abesinski vojaški krogi, da hočejo Italijani udariti na Gondar, ki leži severno od jezera Tana. Ker so bili spočetka Abesinci prepričani, da vse tri italijanske vojne skupine na severu hočejo priti v Makalo, je abesinsko vrhovno poveljstvo ukazalo četam ras Kasa, da naj s svojih postojank ob reki Setit ob sudanski meji naglo odrinejo v okolico Makale in se tam združijo s četami ras Sejuma. Abesinski vojaški krogi pa vendar na drugi strani še vedno mislijo, da se iz dosedanjega premikanja Italijanov ne da z gotovostjo sklepati, kam pravzaprav Italijani hočejo: ali hočejo res zavzeti Makalo in Gondar. To se bo kmalu razjasnilo.

Ras Destam, abesinski vrhovni poveljnik na južni fronti, je misijonarjem v okolici Darate v južno-abesinski provinci Sidano svetoval, naj zapuste svoja selišča in naj se umaknejo v Adis Abebo. To povelje je v tamkajšnjih krajih zbudilo veliko pozornost in ljudi silno razgibalo. Iz tega povelja sklepajo ta-

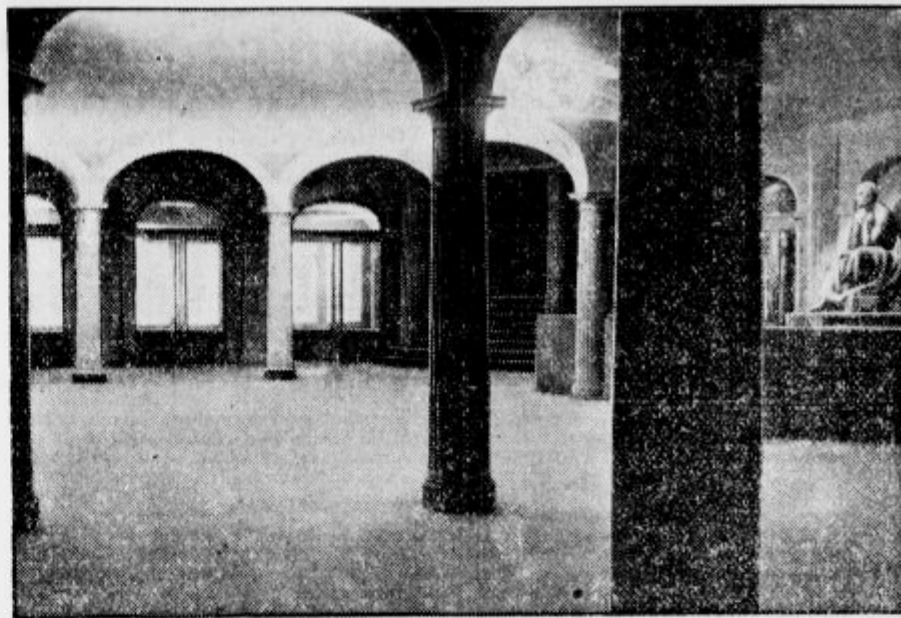
mošnji prebivalci, da se bodo v teh krajih kmalu začeli boji z Italijani in moški že komaj čakajo, kedar se bodo lahko z orožjem vrgli na sovražnika.

Angleška vojaška atašeja, major Holt in stotnik Taylor sta prišla v Adis Abebo, da bi kot »nevtralna opazovalca« na fronti opazovala dogodke, če jima bo abesinska vlada to dovolila.

Poročevalce »United Press« pri italijanski severni armadi pa poročajo:

Ozemlje, po katerem sedaj prodirajo italijanske čete proti Makali, je mnogokje tako strmo in skalovito, da sem večkrat opazoval, kako si je 20 in še več mul zaman prizadevalo, da bi spravilo kak gorski top kvišku. Vojaki so morali vleči za kolesa, da so spravili top čez najhujša mesta. Zato pa je zopet drugod tako močvirje, da ni bilo mogoče čez. Deževje, ki je nepričakovano naglo nastopilo, je sploh sedaj za nadaljnje prodiranje največja nevarnost. Italijansko vrhovno vodstvo je zelo v skrbeh, da ne bi narasli hudourniki, ki grme s strmin, uničili vseh cest, katere so Italijani komaj zgradili. Dolej je le malo upanja, da bi se vreme zboljšalo. Težki, temni oblaki vise na vzhodnem obzorju.

Medtem so se pokazali prvi znaki, da se pripravljajo od strani Abesincev resnejši odpor. Poizvedovalna letala vedno pogosteje opazujejo večje ali manjše abesinske čete, katere bombardirajo ali obstreljujejo s strojnimi. V glavnem so te čete delj večje so-

Mollierovo gledališče popravljajo. Predvor sloveče »Comédie Française« v Parizu so docela popravili.

Kako žive in dihaljo v Abesiniji

Južna širina abesinske dežele, ki se razteza od 5. do 15. stopinje severne širine, v zvezi z veliko višino, daje nenavadno posebne podnebne razmere, ki vplivajo tudi na značaj dežele in prebivalcev. Ker se abesinska vi-

to podnebje tudi toliko hladno, da v njem uspevajo lahko tudi srednje in južne evropske rastline, kakor koruza, proso, pšenica, rž, ječmen, krompir in zelje.

Če podnebje teh krajev primerjamo s strahotno vročino ob Rdečem morju in ob obali Somalije, je podnebje teh višinskih krajev naravnost milo in zdravo. V Masavi, ki je glavna luka italijanske Eritreje, imajo na leto povprečno 30 stopinj vročine. To je najbolj vroč kraj na svetu. Zato pa imajo v Adis Abebi, ki leži 2400 m visoko, povprečno le 15,2 stopinje Celzija vročine na leto. Že iz te primerjave lahko razumemo, zakaj se gospodar nezdruže in vroče Eritreje želi polastiti abesinskega višavja.

Vendar pa bi iz tega ne smeli sklepati, da je to višavje primerno za stalno naseljevanje Evropeev. Vedeti namreč moramo, da je tudi tukaj razlika v dnevni temperaturi silno velika. Tudi v teh krajih opoldne zge solnce in tako hudo pripeka, da znaša tukaj vročina do 50 stopinj Celzija. Popoldne vročina ponehava, ob solnčnem zahodu pa postaja hladno in opolnoči je samo še 8 stopinj Celzija toplote. Tako je torej v teh krajih v enem dnevu 40 stopinj Celzija razlike v toploti.

Vendar bi tudi ta razlika v toploti za Evropece še ne bila neznosna. Toda treba je vedeti, da so ti kraji do 2500 m visoki. Čeprav taka višina sama na sebi ne bi preveč utrujala telesa, vendar zelo trpi srce in dihanje. Zrak je tukaj namreč dvakrat razredčen. Prvič je razredčen zaradi višine, drugič pa zaradi silne dnevnne vročine. Poleg tega pa so v tem višavju številni vroči vreli, ki izvirajo iz vulkanskih tal. Ti vreli imajo radioaktivno moč. Zato je tudi vse ozračje radioaktivno.

Svetli ultravijoletni žarki, ki oddajajo preveliko svetlobo, preveč razredčen zrak, prevelika razlika v toploti in radioaktivnost — vse to pa očitno zelo vznemirja živce celo domačega prebivalstva, ki je znano po svoji razburljivosti. Koliko bolj pa tako ozračje teži Evropeci, ki vsega tega ni vajeni. Telesni napor nevajenega Evropeca v teh krajih je že dihanje in za delovanje srea zelo velik. Celo krepki ljudje dobijo nadiho in ne morejo več dalje, najsi so hodili samo malo časa. Posledica tega je, da se celo domači Abesinci, še bolj pa tuji Evropeci, posili morajo posluževati konj in mul, če hočejo iti tudi na kak krajši izlet.

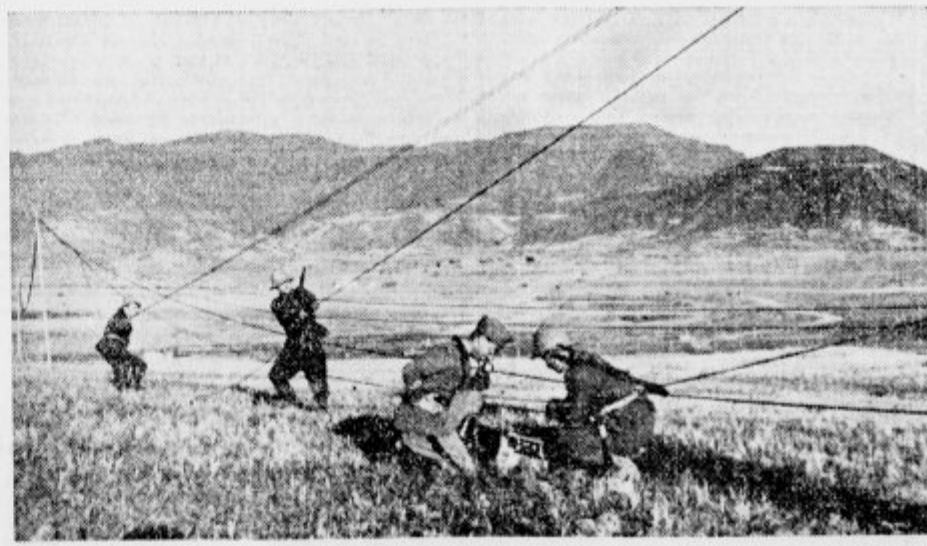
Iz te razprave, katero tukaj v izveščku podajamo in ki jo je spisal Gerhard Hermann, je razvidno, kako strašne so težave pri prodiranju v abesinsko višavje.

Filmske zanimivosti

Zadnje hitlerjansko s'javje v Nürnbergu, ki se je vršilo pod naslovom »Dan svobode«, je filmala kakor vsa prejšnja strankina zborovanja Leni Riefenstahl, znana iz več sportnih filmov (»Bela opojnost«, »Vihar na Montblancu«) Riefenstahlova, »usodna žena tretjega cesarstva«, velja za oficijelno filmsko umetnico in strokovnjakinjo pri narodno socialistični stranki in uživa vse fuhrerjevo znanje. Zadnji film se bo tudi imenoval: Dan svobode.

Italijanska pehota v abesinskem puščavskem grmičju

Italijanski tehnični oddelek napeljuje telefon.

Jubilej vzornega šolnika

Eden najstarejših slovenskih učiteljev, g. Martin Breznik, v Ljubljani splošno znan, praznuje jubilej, kakor ga ljudski vzgojitelji le redko doživijo, namreč 85 letnico življenja. S tem imenom je združeno delo za ljudsko prosveto, ki je trajalo četrdesetletje. V mnogih krajih, kjer je g. Martin Breznik poučeval, se ga ljudstvo še danes hvaležno spominja, sadovi njegovega dela pa so še danes trajni in jih ljudstvo še danes oživi.

G. Breznik se je rodil dne 9. novembra 1850 v Vojniku pri Celju. Služboval je skupno 48 let, aktivno pa 40 let kot šolski ravnatelj. Prvo službeno mesto mu je bilo St. Jakob ob Savi. Tam se mu je posrečilo združiti pet občin v en sam šolski okoliš, tako, da se je mogla tankokrajna šola razširiti v večrazrednico. — L. 1872 se je zavzel za zgradbo mošnje čez Savo. Sam je izdelal načrt ter ga je s petičijami občin izročil deželnemu odboru. Za načrt so se zavzeli tudi dr. Bleiweis. Deželni odbor je načrt sprejel in most je bil kmalu uresničen. V St. Jakobu je g. Breznik uspešno organiziral in vodil cerkveno petje in je sam nabiral denar za nove orgle v cerkvi. Tam se je zavzel tudi za nov način vzreje krompirja, namreč s semenom. Krompir je sadil na enak način kakor zelje, s sadikami, in je dobil prav lepe žlahtne gomolje ter je obžaloval, da se njegovega načina ni dežela oprijela, zato pa krompir tudi propada, to je, degenerira. Po 60 letih se sedaj Rusi oprijemljejo istega načina, kakor nekoč g. Breznik. Lepo priznanje je dobil za svoje delo l. 1873 na svetovni razstavi na Dunaju, kamor je Kmetijska družba poslala njegov herbarij. Po navodilu kmetijske kmetijske družbe je g. Breznik učil kmete odganjati pozebo in slano s kresovi, enako tudi odganjati točo in druge uime.

Iz St. Jakoba je odšel g. Breznik v Ljubno v Savinjski dolini, kjer se mu je posrečilo, da je razširil enorazrednico v dvorazrednico. Tudi tam je organiziral cerkveno petje in pridobil farane, da so postavili v farne cerkve nove orgle. Enako kakor v St. Jakobu je tudi v Ljubnem učil kmete, da so ob nevarnosti toče streljali v nebo ter tako odganjali točo. Imel je tam kmeta Bukovnika, ki je kar čutil, kdaj se bliža nevihta s točo in vedno se je kmetom posrečilo, da so točo o pravem času odgnali. Po smrti tega kmeta so odpravili strelske postaje in že prvo leto nato je toča pobila vse.

Stajarska kmetijska družba je g. Breznika odklikovala prvič s srebrno kolajno, drugič pa z denarjem za razstavljeni njegov sušilni aparat za slive, ki ga je sam izumil. Vse gospodinjice so obžalovale njegove posušene slive ter jih vse pokupile. Na ljubljanskem veletrgu so pred leti celo Bosanci pokupili opis njegovega aparata. Čez dve leti smo že dobivali na naš trg krasno posušene bosanske slive — posušene po Breznikovi opisu. Naše kmetice pa še danes suše slive na opaki ter so seveda slabše od Breznikovih.

Enako vzorno, kakor v Ljubnem, je g. Breznik služboval še v Zetalah, v Trofajah, pri Sv. Marjeti ob Pesnici in v Jarenini. Vse osnovne šole, na katerih je služboval, so se pod njegovim vodstvom razširile v 3, 4 in 5 razrednice. V priznanje te dolgoletne službe je dobil v Mariboru zlato kolajno. Po 40 letnem naporu delu je stopil v pokoj, toda je še nadaljnih 8 let poučeval na obrtnih, trgovskih in gozdarskih šolah.

Velike zaslugi ima g. Breznik tudi za razvoj Slovenskega planinskega društva.

G. Breznik je na stara leta vneto več let deloval kot tajnik Društva upokojenega učitelstva v Ljubljani. Z veliko ljubeznijo do društva se mu je posrečilo, da je pridobil nad dve tretjini novih članov društva ter je bil svojim tovarišem in njihovi družinam v veliko moralno oporo. Z nasveti in dejavnimi je vedno rad pomagaj, kjer je le mogel. Sam vseskozi pravičen, pošten in resnično ljubeč, se sedaj najraje čita in prelistava knjige in spise svojega mladostnega vzornika — velikega škofa Antona Martina Slomška.

Omeniti smo že veliko ljubezen današnjega jubilarja do glasbe. Glasbeno je vzgojil tudi vse svoje družine. Njegov sin je g. Alžbent Breznik, znani trgovec z glasbilo, bivši učitelj v Glasbeni Matici.

G. Breznika, ki se je vedno držal načela velikega pedagoga Pestalozzija: »Vse, prav vse za druge, nič za sebest, želimo, da bi še dolgo zdrav in krepak užival tako zelo zasluženi pokoj ter da mu da Bog dočakati skrajno mejo človeškega življenja!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priloga sleden del priznanih avtorjev po izredno nizkih cenah. Opozorjamo gg. zainteresirane, da nam čimprej poverijo naročilo, ker je zaloga že izčrpana: Kerer, Der Tatenruf vom Altare, 120 str. vez. 10 Din; Kerer, Das Kleid in grosser Zeit, 96 str. vez. 10 Din; Kerer, Gottes Meissel und Hammer, 190 str. vez. 10 Din; Kerer, Gebt mir grosse Gedanken, 154 str. vez. 10 Din; Kerer, Die Macht der Persönlichkeit, 112 str. vez. 10 Din; Kerer, Das Noviziat der Zunge, 110 str. vez. 10 Din; Holl, Sturm und Steger, 304 str. vez. 10 Din; Holl, Wahn und Wahrheit, 388 str. vez. 10 Din; Keppeler, Das Problem des Leidens, 100 str. vez. 10 Din; Oer, Daheim, 206 str. vez. 10 Din; Oer, Ahrenlese, Erlebtes und Erwogenes, I. del. 236 str. II. del. 248 str. vez. po 10 Din.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA. Začetek ob 20

Petek, 8. novembra: Zaprtje. Sobota, 9. novembra: Kako zabogati. Premijera. Red C.

Nedelja, 10. novembra ob 15: Prvi akt od krojača do ministra. Izven, Zlatkova cena. Ob 20: Bratovščina na Metavi. Izven. Zlatkova cena.

OPERA. Začetek ob 20

Petek, 8. novembra: Zaprtje. Sobota, 9. novembra: Gorenjski slovec. Ljudska predstava po globoko znanih eni od 30 Din navzdol.

Izven. Pred predstavo se igra Jenkova svetovna Kresova, o Jenku govori skladatelj Adamci. Nedelja, 10. novembra ob 15: Hoffmannova pripovedka. Izven. Zlatkova cena od 30 Din navzdol. Nedelja, 10. novembra ob 20: ur: Mam'zelle Nitouche. Izven. Globoko znane cene od 30 Din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 8. novembra ob 20 ur: Benčica moč. Red A. Petek, 8. novembra: Zaprtje. Sobota, 9. novembra ob 20 ur: Poljska kri. Prvič. Gustav J. Porba.

Previdni starši

dajte svoji deci za zdravi razvoj prepotrebno, na vitaminih bogato RIBJE OLJE. Tudi slabotni odrasli ga zaradi tega z uspehom uživajo. Pravo norveško ribje olje, letošnje, je pravkar prispelo. Olje je fino prečiščeno in brez zoprnega vonja.

Za kvaliteto jamči:

Apoteka Mr. L. Bahovec

Ljubljana, Kongresni trg 12.

Občni zbor Strelske družine kraljevine Jugoslavije

V nedeljo 3. novembra se je vršil v Belgradu v dvorani oficirskega doma po preseljevanju 5 let redni občni zbor Strelske zveze kraljevine Jugoslavije. V Strelski zvezi je po svojih strelskih okoliših veljavnih 1818 strelskih družin s skupno nad 80.000 člani, ki so se skozi par let nestrno pričakovali občnega zbora, ki naj bi uredil in pojasnil razne nevednosti. Zato je bilo pričakovati, da bo potek občnega zbora precej živahen.

Skupščini je prisostvovalo nad 50 delegatov strelskih okoliš iz vseh delov države, med njimi tudi delegati ljubljanskega, celjskega in mariborskega strelskega okoliša, ki so med najmočnejšimi v državi. Kot zastopnik ministra vojske je prisostvoval občnemu zboru polkovnik g. Ristanović.

Občni zbor je otvoril predsednik Strelske zveze g. dr. Ivan Ribar, ki je po pozdravu delegatov predlagal brzojavko Nj. Vel. kralju, kar je občni zbor med navdušenim vzklikanjem Nj. Vel. kralju Petru II. soglasno sprejel.

Na dnevnem redu je bilo najprej pretresanje načrta spremembe pravil. Razvoda se je zelo dolga in vzbudila debata. Večina predlogov stare uprave je občni zbor zavrnila, ostale pa s spremeni in izpopolnjevanjem sprejel. Že pri tej točki dnevnega reda se je pokazalo veliko nezadovoljstvo a staro upravo, predvsem pa z glavnim tajnikom in blaginikom, katerih delovanje se je ostro kritiziralo.

Ko je prišlo na dnevni red poročilo uprave, katero je podal glavni tajnik, je vihar se bolj narasel. Prišlo se je ostro obračunavanje opozicije, v kateri je bila večina delegatov, z glavnim tajnikom oziroma njegovim delovanjem.

Visek pa je doseglo blaginjsko poročilo, katero je podal nadzorni odbor namesto odsotnega blaginika. V tem poročilu pa je bilo navedeno le golo stanje blaginice, ničesar pa ne o dohodkih in izdatkih ter upravnih stroških, še manj pa o kakem proračunu za naslednja poslovna leta. Seveda je tako poročilo očrnilo delegate, ki so ostro zahtevali točnejših navedb in pojasnil, kar pa je stara uprava z izgovori, da blaginik ni navzoč, odklonila. Tudi ko se je blaginik med tem pojavil, ni hotel dati nikakih pojasnil. Na blaginika so leteli ostri očiti, na katere pa ni reagiral. Da bi se položaj ne posužil, so delegati vzeli poročilo na znanje z naloge upravi, da naknadno predloži točne obračune.

Pri volitvi nove uprave se je opozicija izrekla za kompromis v tem, da morata iz nove uprave izpasti bivši tajnik in blaginik. V tem smislu je kandidacijski odbor sestavil listo nove uprave, iz katere sta izpadla bivši blaginik in tajnik. To listo je občni zbor soglasno sprejel.

Po predsednikovi objavi rezultata volitev in zahvali občnemu zboru za izvolitev je večje število delegatov odšlo misleč, da so s tem volitve končane.

Oglasili pa so se po vrsti trije člani uprave, poveljevali delo in zmoglosti bivšega tajnika, ter izjavili, da odlože svoja mesta, da s tem omogočijo sprejem bivšega tajnika v novo upravo. Večina delegatov je proti tej nameri ostro protestirala ter izjavila, da so volitve končane, ter da naj se namesto odstopenih pokličejo v upravo namestniki. Predsednik pa je šel preko protestov delegatov ter odredil glasovanje, da-li se bivši tajnik sprejme v upravo. Pri teh vsiljenih volitvah se je izreklo 23 delegatov proti bivšemu tajniku, 16 delegatov in 8 članov uprave, med katerimi so glasovali tudi oni, ki so odstopili in niso bili delegati, pa za bivšega tajnika. Med tem vrnivša se dva člana opozicije pa predsednik ni pustil glasovati ter je razglasil, da je bivši tajnik s 21 proti 23 glasovi sprejel v upravo.

Vsled takega postopanja uprave in teptanja pravice in ugleda delegatov je večina delegatov protestirajoč zapustila občni zbor ter sklenila vložiti pritožbo in zahtevati, da se razveljavi sklep iz tega občnega zbora in nemudoma skliče nov občni zbor, na katerem bo večini omogočeno, da izrazi svojo voljo.

Ljudje, ki jih poleg trde stolice mučijo tudi čiri,

morejo za čiščenje črev vzeti jutraj in zvečer po četrtinko čaše naravnega

FRANZ-JOSEFOVE

grenke vode.

Reg. po min. sod. pos. in nar. zdr. S-b. 15485, 25. V. 25

Naznanila

Ljubljana

1. Danilinja prastara stolnica rojstva Davorina Jenka znane točno ob 20 ur v Filharmonični dvorani. Proslave se udeležijo ožefelni zastopniki naših najvišjih uradov, volastva in drugih oblasti, zastopniki bo Srbska kr. akademija ter najstarejše pevsko društvo v družini Srpsko pravoslavno cerkveno pevsko društvo v Parobrem po svojem predsedniku in tajniku, Davorin Jenko je bil nevedoma tega zbora, ki se danes deluje v letih 1861-1863. Sporod slavnostne akademije obsega vrsto mladih mladih mladih in mladih glasov, dalje samostojni in skladni za veliki orkester de joma za zbor in orkester. D. Davorin Jenko bo govoril njegov oči rojak stolni delnik in kanonik, skladatelj dr. Francišek Kimovec. Ponovno opozorjamo na Běno knjižico o Davorin Jenku, ki je izšla in se dobi v knjižnici Glasbene Matice odnosa pr. vodni blaginji po 3 Din. Seveda v prodajalni besom dneva v Maribor knjižarni. Opozorjamo, da je seveda vso vrsto in oen se doslo na razpolago. Dijaštvo ima posebno Jenkovo proslavo v soboto ob 11. uri dopoldne v Filharmonični dvorani. V nedeljo, dne 10. 11. ob pol 12. uri pa se odlikje sponistiški steber v Kolodvoru št. 11 pred hišo, v kateri je Jenko umrl leta 1911. Glasbeni vplodni vabimo, da se polnostavno udeležijo proslave, to je slavnostne akademije in odkritja.

1. FIC. Kufalski star, pravoslavno društvo na Pion uritev v letih, dne 8. novembra ob 8 zvečer v Društvenem domu pravevali včer. Na sporedu je predavanje o Koroški. Predaval bo g. Zor Vinka, Votopline ml, pač ni se za kritje stroškov hvalečno prejemajo prostovoljni prispevki.

1. Načno služba ljubele lekarnar dr. Plesoči, Tyrševa cesta 63; mr. Hodevar, Celovška cesta 62; in mr. Gurtus, Masto.

Sport

Priprave naših smučarjev za olimp. igre

Naši smučarji se že tri mesece trdo pripravljajo za IV. zimsko olimpijado, ki bo v času od 6. do 16. februarja v Garmisch-Partenkirchenu. Ko smo se se kopali, so bili naši zimski sportniki že na delu z raznimi gimnastičnimi vajami, hojo in teki; kajti naše kandidate je treba čim bolj pripraviti za ostre borbe, ki se bodo vojevale v mesecu februarju prihodnjega leta v Južni Nemčiji. In tudi vodstvo naše najvišje zimskosportne instance, Jugoslovanske zimsko sportne zveze, se predebro za-veda važnosti in pomena našega sodelovanja in našega uspeha na belih nemških tleh. Vse priprave smučarjev vodi tehnični odbor zveze pod vodstvom g. Ante Guidovca, ki je tudi izdelal točen načrt za trening kandidatov. Ta program so prejeli vsi kandidati kakor tudi vse podzveze. Razdeljen je na letni, jesenski in zimski trening in sicer za vsako panogo posebej. Letni trening sestoji iz raznih vaj z in brez orodja in to za tekmovalce v slalomu, smuku in za skoke; posebno se pazi na krepitve mišic na nogah, pri tekačih pa pridejo zraven se vaje za krepitev rok, prs in ramen. Ta del treninga se je pričel že v avgustu ter se je končal sredi septembra. Gimnastični kandidati se je vrsila po Ulagovi knjigi »Smučarska gimnastika«, ki jo tako vodstvo kakor tekmovalci sami najtopleje priporočajo. Jesenski trening se prične začetkom decembra in bo trajal ves december in januar. In že sedaj so imeli tekmovalci dva tečaja na triglavskem ledeniku. Računa pa se, da bo v višjih legah že v novembru toliko snega, da se bo dalo trenirati; v tem slučaju se pa prenese glavni del treninga.

Zveza se je že davno pobirala za dobre inozemske trenerje. V to svrhu se je obrnila na razne sportne zveze v inozemstvu tako na Švedsko, Finsko, Norveško, ter Avstrijo, da ji predlagajo svoje najboljše trenerje. Švedi niso mogli ustreči naši

želji, ker nimajo nikogar, ki bi obvladal poleg svojega jezika še katerega drugega, da bi se mogel sporazumeti s tekmovalci. Finci so obljubili poslati prvotnega trenerja za teke, a Norvežani za skoke za smuk in slalom je obljubil priznani avstrijski strokovnjak Hans Schneider enega najboljših svojih trenerjev.

Jugoslovanska zimskosportna zveza je imenovala 31 kandidatov za zimске igre, ki bodo trenirali in sicer:

Za teke na 18, in 50 km ter za stafete: Knap, Smolej, Janša, Baebler, Dečman, Kerštnar, Albin in Avgust Jakopič, Klančnik, Bervar, Senčar, trije bratje Majnarič, Istenič, Starnan in Sramel.

Za klasično kombinacijo: Baebler, Sramel, Dečman, Albin Jakopič, Pribovek in Istenič.

Za skoke: Sramel, Palme, Baebler, Dečman, Novšak, Pribovek, Bevc, Istenič, Albin Jakopič in Karlo Klančnik.

Za alpsko kombinacijo: Praček, Hein, Stopar, Musič, Leitner, Znidar, Mejašek, Carnan, Zingerlin, Jelen in Ankele.

Za smuk in slalom bodo posebne tekme, da se določijo naši zastopniki.

Najpoznejše 6. januarja se prične skupni trening vseh olimpijskih tekmovalcev pod vodstvom trenerja. Za ta končni del priprave imajo tekmovalci vsega en mesec časa, kajti olimpijske igre prične 6. februarja. Našim tekmovalcem želimo kar največ uspehov tako na treningu, če bolj pa na veliki borbi na tleh Garmisch-Partenkirchena. Borba bo tedaj huda, najhujša, kar jih dosedaj pozna zgodovina olimpijskih iger; toda mi ne smemo obupati, ampak moramo s podvojeno, potrjeno silo na delo, da bomo čim čisteje zastopali barve naše države med najboljšimi narodi sveta.

Propagandni lahkoatletski miting SK Sloge

Danes in jutri ob 15., nedelja dopoldne ob 9.30, igrišče Primorja.

Na igrišču Primorja se prične danes zadnji lahkoatletski miting v tej sezoni, ki vsebuje zelo zanimive točke, kajti vse discipline tekov se bodo vršile z handicapom. Zanimiv bo predvsem tek na 800 m, v katerem se srečajo najboljši naši srednje-progaši Gabrček, Šrakar F., Zorja, Czurda, Skušek, Pogacnik itd. Vsi imenovani, ki se nahajajo v zelo dobri formi, bodo startali od startne črte, ostali pa z handicapom. Primorje bo skušalo ojačati preje imenovane atlete z Ogrinom, Krevsom, Šrakarjem ml., Krpanom itd. Zboljšati rekorde v strelstah 4 x 800 in 4 x 1500 m, kakor tudi v tekih na 1000 in 2000 m. V disciplinah skokov in metov bo preizkusilo nekoliko najboljših junorjev Kosca, Bogelska, Baloha, Kajtca itd. ter seniorjev Zgura, Slanino, Putinjo, Slaparija, Korčeta, itd. Razume se, da nastopijo atleti Sloge polnostevilno na čelu z odličnim maratonom Starnanom.

Že druga slovenska knjiga je izšla v srbohrvaščini

Ni še dolgo od tega, ko smo beležili, da je izšel v Zagrebu v ugledni Kuglijevi založbi prevod Ulagove knjige »Crawl«. Vsi zagrebški in belgrajski listi so prinašali obširne ocene, ki so enoglasno priznavale lepo opremljeni strokovni knjigi aktualnost in strokovno dozorelost. Belgrajski »Pravda« je ob času pavalne sezone prinašala daljše odlomke iz knjige »Crawl« z namenom, da bi navduševala belgrajsko mladino za zdrav pavalni sport.

Te dni čitamo v »Novosti«, da je izšla v srbohrvaškem prevodu tudi Ulagova »Smučarska gimnastika«. To dejstvo je vsekakor pomembno, zakaj ob pregledni knjižici, ki podaja na kratko tudi teorijo smučanja, bodo dobili trane temelje za smučanje tudi v onih južnih krajih naše domovine, kjer je smučarstvo šele v začetnem stadiju razmaha.

Tek Zedinjenja

Razpis internacionalnega propagandnega lahkoatletskega tekmovalstva A. S. K. Primorje v Ljubljani, Jugoslavija.

Tek zedinjenja dne 1. decembra 1935. ASK Primorje v Ljubljani, Jugoslavija, priredi dne 1. dec. 1935 internacionalno propagandno lahkoatletsko tekmovalstvo po Ljubljani in preko ljubljanskega Grada. Tek zedinjenja v proslavo 17-letnice drž. in nacionalnega zedinjenja. Start ob 11.30 dopoldne.

Tekmovalje se imenuje Tek zedinjenja; in se vrši vsako leto ob dobočen ur. 11.30 dopoldne, dne 1. decembra, kot sportno-spolniška proslava zedinjenja. Tekmovalje se vrši po dveh različnih programih s skupnim startom pred Narodnim domom, Aleksandrova cesta, in skupnim ciljem Istomim.

Tekmovalne proge so naslednje: A) prva proga (okoliš): Tyrševa cesta, Tavčarjeva ul., Komonjska ul., Resljeva c., Kopitarjeva, Krekov trg, Studentova ul., Na okoliš, Grad, Pot na Grad, Karlovska, Pelovca, Prule, Trnovski pristan, Krakovski nasip, Goljova, Emenska, Vegova, Kongresni trg, Selenburgova in Aleksandrova cesta do Narodnega doma, dolžina proge cca 3600 m.

B) druga proga (okoliš): Tyrševa c., Tavčarjeva, Miklošičeva, Mariju trg, Sitarjeva, Mesini trg, Stari trg, St. Jakoba trg, Trubarjeva ul., Goljova, Emenska, Vegova, Kongresni trg, Selenburgova, Aleksandrova do Narodnega doma, dolžina proge cca 3700 m.

Tekmovalje se delja v naslednje kategorije: 1. vojska, 2. člani Zveze Školov kr. Jugoslavije, 3. niso verificirani za sportna društva (člane JLAZ), 4. neverificirani atleti do leta 1914, 5. neverificirani atleti letnikov 1914, 1915 in 1916, 6. neverificirani atleti letnikov 1917, 1918, 1919, 6. juniorji letnikov 1917, 1918 in 1919, 7. juniorji letnikov 1920, 1921 in 1922, 8. senjorji.

Naše dijaštvo

Ker se občni zbor Jugosl. katol. akad. društva Zorja, ki je bil najavljen za 30. oktober, radi neopredeljenih ovir ni mogel vršiti, se vrši redni ob. občni zbor v soboto, dne 9. novembra ob 20 v društvenem lokalu z obhajilnim dnevnim rokom. Udeležba je za vse člane obvezna. — Odbor.

Sah

Sahovski klub »Septenters« v Ljubljani je priredil pretekli teden bratovski za prvenstvo oktobra. Turnir je bil razdeljen v tri skupine; udeležilo se ga je 26 članov. Po predtekmovalju v skupinah je bil finale v I. skupini sledeči: 1. Jakulin, mlad in nadarjen igralec, ki je v splošno presenečenje osvojil 7 točk od 8 možnih; 2. mesto je zasedel Iren 6 in pol točk; 3. Suster Drago 6 točk; 4. Berčić 5 točk; 5. Kirin 4 točke; 6. Kapus 3 točke; 7. Jeranič 2 in pol točke itd.

V nedeljo dobimo v goste Sahovski klub »Skojka Loka«, Pomerimo se na 10 deskah. Začetek igranja ob 1 popoldne v klubovem lokalu na Smartinski cesti. Kibici in pristaši kraljevske gre vljudno vabljeni.

orji že plasirani na proga preko 800 m. 9. senjorji se neplasirani na proga preko 800 m. — Atleti rojeni leta 1917 in mlajši, ne smejo tekmovali v disciplini, omenjeni pod A (dolga proga).

Tekmovalje se vrši po pravilih JLAZ. Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti, kakor tudi oni, ki se nahajajo pod zabrano nastopa zaradi prelova ali krani.

Prijava s prilogo prijavljeno 3 Din za neverificirane atlete, 30 Din za verificirane atlete (konjugirani atlete so prijavitelji avtorizirani), je poslali do dne 30. novembra 1935 do 12. ure na naslov: ASK Primorje, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 1, III. nadst. Prijava brez priloge prijavljeno se ne sprejema. Naknadno prijavo se sprejema le na dan samega tekmovalstva čno ure pred pričetkom, in sicer proti enajst prijavitelj v kavarni Emona.

Nagrade: prvi trije v vsaki kategoriji dobijo diplome, zmagovalce na daljši progi si pridobijo prelovo dnarilo, ki si ga mora poboriti (trikrat zaporedoma ali notraj v prelovi). Zmagovalci na kratki progi si poborijo v vrednosti lastniokal g. Bibe, ki ga branilo: leta 1931 Ogrin Miran, leta 1932 Šrakar Franc (oba ASK Primorje), leta 1933 Lapanus (Viktor) Dacia, B. karastar, leta 1934 Šrakar Franc (ASK Primorje). Prelovo dnarilo bomo s pravico imenovali za zmagovalca na daljši progi bendi za leto 1934 Bratav (ASK Ljubljana).

V slučaju, da tekmovalci tudi inozemski tekmovalci, bo prireditelj razpisal dnarila za po tri prvoplasirane atlete na daljši in kratki progi, ne glede na kategorije. Ta dnarila prelovo dnarilo v trajno last zmagovalcev.

LZSP (službeni). Sela upravljajo odbora bo danes ob 20 v danški soli kavarne Emona Proslavo točnosti in polnostevilne udeležbe.

1. Danilinja prastara stolnica rojstva Davorina Jenka znane točno ob 20 ur v Filharmonični dvorani. Proslave se udeležijo ožefelni zastopniki naših najvišjih uradov, volastva in drugih oblasti, zastopniki bo Srbska kr. akademija ter najstarejše pevsko društvo v družini Srpsko pravoslavno cerkveno pevsko društvo v Parobrem po svojem predsedniku in tajniku, Davorin Jenko je bil nevedoma tega zbora, ki se danes deluje v letih 1861-1863. Sporod slavnostne akademije obsega vrsto mladih mladih mladih in mladih glasov, dalje samostojni in skladni za veliki orkester de joma za zbor in orkester. D. Davorin Jenko bo govoril njegov oči rojak stolni delnik in kanonik, skladatelj dr. Francišek Kimovec. Ponovno opozorjamo na Běno knjižico o Davorin Jenku, ki je izšla in se dobi v knjižnici Glasbene Matice odnosa pr. vodni blaginji po 3 Din. Seveda v prodajalni besom dneva v Maribor knjižarni. Opozorjamo, da je seveda vso vrsto in oen se doslo na razpolago. Dijaštvo ima posebno Jenkovo proslavo v soboto ob 11. uri dopoldne v Filharmonični dvorani. V nedeljo, dne 10. 11. ob pol 12. uri pa se odlikje sponistiški steber v Kolodvoru št. 11 pred hišo, v kateri je Jenko umrl leta 1911. Glasbeni vplodni vabimo, da se polnostavno udeležijo proslave, to je slavnostne akademije in odkritja.

Borza

Dne 7. novembra 1935.

Denar

V zasebnem kliringu je bila lira čvrstejša ter je notirala v Ljubljani 303.80—306.20, v Zagrebu 294.87—297.27, v Belgradu pa 289.50—292.20. — Avstrijski šiling se je v Ljubljani udeležil na 8.60—8.70, v Zagrebu pa je popustil na 8.55—8.65, dočim je v Belgradu notiral 8.5425—8.6425. — Grški boni so notirali v Zagrebu 31.15—31.85, v Belgradu pa 30.65—31.35. — Angleški funt je v Zagrebu popustil na 249.79—242.39, v Belgradu pa na 241.70—243.30. — Španska pezeta je v Zagrebu notirala 5.94—6.04, v Belgradu pa 5.85 den.

Ljubljana. Amsterdam 2975.28—2989.88, Berlin 1756.08—1769.35, Bruselj 737.18—744.24, Curih 1424.22—1431.29, London 214.91—216.97, Newyork 4345.72—4382.04, Pariz 288.50—290.03, Praga 181.12 do 182.22, Trst 354.67—357.75.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.2675, London 15.1275, Newyork 207.625, Bruselj 51.93, Milan 21.93, Madrid 42, Amsterdam 208.90, Berlin 123.675, Dunaj 56.60, Stockholm 78, Oslo 76, Kopenhagen 67.50, Praga 12.725, Varšava 57.875, Alene 2.80, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.67, Buenos-Aires 0.835.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 74—75.50, agrarji 43 do 46, vojna škoda prompina 352—355, Belg. obl. 60—62, 8% Bler. pos. 76—78, 7% Bler. pos. 67—69, 7% pos. Drž. hip. banke 76—78, 7% slab. pos. 78 bl.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 74—76, vojna škoda prom. 351—355, Belg. obl. 59—61.50, 8% Bler. pos. 78—79, 7% Bler. pos. 68—69.50, 7% slab. pos. 75—78.75, Delnice: Priv. agr. banka 227 den., Osj. sladi. lov. 128 bl.

Belgrad. Državni papirji: 7% inv

Mali oglasi

Službe iščejo
Šivilja
Išče mesto. Izurjena je v oblekah in plaščih. - Ponudbe upravi "Slov." pod značko "Šivilja" 13876. (a)

Stanovanja
ODDAJO:
Enosobno stanovanje takoj na razpolago. Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10. (č)

Službo dobe
Instruktorja (-ico)
za trgovsko šolo, izvrstno moč, iščem dnevno po potrebi. - Vse drugo po dogovoru. Ponudbe upr. "Slov." v Celju pod št. 13835. (b)

Vnajem
ODDAJO:
Lokal
v Kopitarjevi ulici oddamo takoj. Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg št. 10. (n)

Dekle
ki je že prodajala zeleznjavo na trgu, sprejemmo. - Naslov v upravi "Slovenca" št. 13860. (b)

Pisarniško moč
moško ali žensko, popolnoma izurjeno v stroje-pisju in stenografiji, išče-mo za takoj. Pismene po-nudbe upravi "Slovenca" pod značko "Zanesljiva 1000" 13859. (b)

Denar
Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana. Krekov trg 10

Posestva
Na Bledu
se proda hotel s 26 so-bami, mrzla in topla vo-da, dobro idoč, v nepo-sredni bližini postaje, za 480.000 Din. V glavnem plačljivo s hranilno vlogo Ljubljanske mestne hra-nilnice. - Informacije: Soklič, informacijska, Bled. (p)

Hiša
voglana, komfortna, vrt, neposredno priključena Ljubljani, naprodaj za knjižice. Ponudbe upravi Slov. pod "180.000" št. 3880. (p)

Kupimo
Suhe gobe
male, kupuje tvrdka Artur Nachbar, Radeče. (k)

Električne žarnice
rabljene, uporabljive, 110 volt, kupim. Ponudbe na: Franjo Janež, Garešnica.

Prodamo
Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbi v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

PREMOG DRVA IN Karbo paketi
pri Iv. Schumi
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Polenovka
sveža partija, dospela. - Suha in namočena. - Se priporoča Kovačič, Miklošičeva cesta 32. (l)

Hubertus
nepremočljivo, 250 Din. otroški s kapuco 145 Din. dobite pri Preskerju, Sv. Petra cesta št. 14. (l)

Za domači premog

je edino **DVOROVNA**

REKORD-PEČ

Dobivajo se povsod - Zahtevajte brezplačni cenik

„ZEPHIR“ d. d.

tovarna peči
SUBOTICA

Samoprodaja:
Ljubljana: Jos. Zalta & Komp.
Celje: D. Rakusch
Maribor: Železnina Lotz
Ptuj: Anton Brenčič

Patentirana peč
»Kraljica peči«
za premog, drva ali koks - se dobi v trgovini z že-leznino A. Semenč in drug, Ljubljana, Miklošičeva cesta 15. (l)

Za jugoslovanski patent št. 8873 od 1. junija 1931 na
„Preša za oblačila“ („Kleider-presse“)
se iščejo kupci ali odjemalci licenc.
Cenj. ponudbe na:
Ing. Milan ŠUKLJE
Ljubljana - Beethovnova ulica št. 2

Tinčkove in Tončkove prigode

174.
Gorila izpusti vrv.

Tedaj pa je vrv, ki je bila še pravkar napeta, sumljivo zamahe-drjala nad Primožkom in padla v vodo. Gorila se je je naveličala držati in jo tebi nič meni nič izpustila.
»Lepa reč!« je vzkliknil Primožek in prebledel. »Zdaj nas je še gorila pustila na cedilu. Zadržna rešilna bilka nam je splavala po vodi. Ojoj, kaj bo zdaj z nami?«
Tinček in Tonček sta žalostno povesila glavi, Muki se je pa še zmerom zadovoljno muzal predse, kakor da se vsa ta reč njeja prav nič ne tiče.

Ko je Primožek videl potrta obraza svojih dveh tovarišev, je splaval do njiju in ju bodril:
»Samo obupati nikar! Posvetujmo se rajši, kako bi se rešili iz tega črnega, strašnega groba. Nekje mora biti kakšen izhod. Pojdimo in ga poiščimo! Plavati znamo dobro vsi — to je še edina sreča v vsej naši nesreči.«
Ohrabrena po Primožkovih besedah sta Tinček in Tonček spla-vala za Primožkom, Muki pa jim je pokorno sledil.

vedno mlad nasmeh...

Lepi in zdravi zobje so jasen znak mladosti lical!
V interesu Vašega zdravja in Vaše lepote je potrebno, da negujete svoje zobe z uporabo izdelka GIBBS, ki dosega že desetletja popolne uspehe.
MILO ali PASTA za zobe GIBBS, čisti temeljito zobe na znanstven način, tako da postanejo zobje popolnoma beli in svetli, ne da bi bili pri tem tudi najmanj poškodovani.
Zapomnite si:

MILO IN PASTA ZA ZOBE

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Hinko Mayer in drug, Zagreb.

Potrta globoke žalosti in vdani v Previdnost božjo, sporočamo žalostno vest, da je Vsemogočni v četrtek poklical k sebi po dolgotrajni bolezni, večkrat prevedeno s svetotajstvi, našo ljubljeno mater, staro mater, gospo

Frančiško Mihelič

roj. Lesar

v starosti 82 let.
Pogreb bo v soboto, dne 9. novembra 1935 ob enajstih dopoldne na pokopališče k sv. Križu na Jurjevici.
Kot pri Ribnici, dne 7. novembra 1935.

Zalujoči ostali

Naznanjamo tužno vest, da je po dolgem in težkem trpljenju umrl gospod

Joško Stelè

občinski tajnik v p., posestnik itd.

Pogreb bo v petek, dne 8. novembra ob 16 na pokopališče na Zalah.
Dolgoletnemu zvestemu in požrtvovalnemu sodelavcu ohranimo trajen in časten spomin.
Kamnik, dne 7. novembra 1935.

Predsedstvo občine Kamnik.

Sax Rohmer:

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

Se nekaj drugega, nekaj, kar me je vznemirjalo, je priklenilo mojo pozornost nase: stokanje in sanjavo mrmranje na klopih je ponehalo. Navzočnost skrivljene postave je povzročila delno tišino, kar je bilo dokaz, da so vsaj nekateri kadilci onamo le zamluli. Nayland Smith se ni gnil, in tudi jaz, zanašajoč se na temo, sem ležal negibno, vendar pa sem zapazil, kako se je mrtvaška glava nagibala niže, dokler ni bila le nekoliko centimetrov od mene. Tedaj sem popolnoma zatislil oči.

Opredni prsti so se dotaknili moje desne veke. Ker sem slutil, kaj temu sledi, sem očesna jabolka zaobrnil navzgor. Spretno je bila veča dvignjena in potem spet izpuščena. Mož je odšel. Rešil sem položaj! In ko sem se spet zavedel tišine okoli mene — tišine, v kateri je poslušalo, kakor sem si domisljal stotero ušes — sem se razveselil svoje prisotnosti duha. Zakaj bila sva, četudi je bila hiša od vseh strani dobro zastražena, v bistvu le popolnoma navezana sama nase — sredi Londona odsekana od zapadne civilizacije, prepričana na uspeh ali pogin zvičajni sili okrutnih orientalcov.

»Sijajno!« me je potihoma pohvalil Smith. »Ne verujem, da bi bil jaz to tako dobro napravil. Pri meni se mu je potem tako preizkušnja zdelo že nepotrebna! Moj Bog, kako osušen človek! Najbrže je to tisti grbavec iz Cadivje-vih beležk. Ah, to sem si mislil! Ali vidite?«

Zasukal sem oči kolikor se je dalo; neki Kitajec je zapustil svojo klop in se splazil za grbavcem iz sove. Zavasa poleg mene se je presmaknila, in slišal sem, kako so se koraki na stopnicah izgubili.

»Za božjo voljo: ne gani se!« me je opozoril Smith. »Božična živčnost se ga je pobotila in se prišla tudi mene. Kdo je bil v gornji sobi? Iz-

nova so se začeli koraki na stopnicah. Kitajec se je vrnil, prehodil sobo in šel iz nje skozi vrata, skozi katera sva prišla midva. Grbavec pa se je splazil k drugi klopi in spremenil nekoga, ki je bil podoben laskarju, po stopnicah.

»Ali si videl njegovo desnico?« je zamrmral Smith. »Dakoi! Pridejo semkaj, da prinesejo poročila in sprejemajo ukaze. Petrie, doktor Fu-Mančeu je gor!«

Kaj storiva?

»Čakajva! Potem poizkusiva zdrveti po stopnicah gor. Bilo bi brez uspeha, zdaj sklicati policijo. Hiša ima seveda še en izhod. Dal ti bom znak, ko bo šel mali, grbavi tod mimo. Ker si ti bliže stopnic, boš ti prvi planil. Če pa bo grbavec hotel za nama, bom jaz z njim obračunal.«

Najino šepetanje je bilo prekinjeno, ko se je vrnil dakoi, ki je pa takoj, kakor Kitajec pred njim, spet šel ven. Neki tretji, ki ga je spoznal Smith za Malajca, je storil isto, praviako se četiri, čigar narodnost se ni dala ugotoviti. Potem, ko je neslišno stopajoči grbavec stopil h klopi na desni od vrat, ki so vodila ven.

»Zdaj, Petrie!«

Vsako nadaljnje obotavljanje bi bilo zdaj nevarno, zato tudi vsako gibanje odveč. Potegnul sem svoj samokres iz mornarskega jopica in zdrvel po mračnih stopnicah navzgor. Za menoj je udarilo divje kričanje ki ga je zadušil pol rezki vzklik.

Nayland Smith pa mi je bil takoj za petami. Zdriral sem po hodniku, na čigar koncu sem videl nekoga vstati in se radi tega skoraj preverniti v sobo. Ugledal sem neobno mizo, obloženo z različnimi predmeti, petrolejsko svetilko, ki je visela na medenasti veržici od stropa, in za mizo nekakega moža. Toda od trenutka dalje, ko se je moj pogled srepol vpl v moža, sedelcega za mizo, bi tudi, če bi bil v Aladinovi palači, ne gledal njegovih čutežev.

Mož je imel na sebi preprosto oblačilo, ki je bilo malone tako rumeno kakor njegova nepo-

raslo, gladko obličje. Imel je dolge roke, ki so bile močnih kosti. Na dlani, ki so bile druga vrh druge, je opiral brado. Čelo mu je bilo visoko in široko. Veliko lobanjo so pokrivali redki lasje nedoločljive barve. Njegovega lica, ki je gledalo vame, ne morem pri najboljši volji opisati. Bilo je kot nadangela vsega zlega, in v njem so žarele najzagonetnejše oči, ki so kdaj zrealile kako človeško dušo. Ozke in podolgovate so zeleno sijale. Najbolj zoperne pa so bile v tem, da jih je kakor ptič zastiral z nekakšno posebno močno kopreno, da je za njo kakor za zaveso skril svoj pogled. A v hipu, ko sem prekoratil prag, je ta zastrtost skoraj docela zginila, da je zelenost žarko sijala iz njih.

Vem še, da sem sankoma obstal ko vkovan; zakaj zločedečega vpliva, ki je prihajal iz te pri-kazni, moj razum ni mogel zajeti. Zares, da je bil videti začuden nad najinim nenadnim napadom, vendar pa iz njegovih svojeverstnih potez nisem mogel razbrati nikake bojazni, pač pa sled zaničevanja. In zdaj je počasi vstal, ne da bi bil le del sekunde odvrnil pogled od mene.

»To je Fu-Mančeu!« je zavpil Smith za menoj. »Imej ga na muhi! Ustrelj ga, ko...«

Konec staveka že nisem več slišal. Dr. Fu-Mančeu se je ob mizi sklonil in segel z roko dol, in tla so se mi vrtela pod nogami. Se en porogljiv pogled iz zelenih oči sem ujel, potem sem padel z brezmočnimi vzklikom v globino... dalje, dalje, dokler me niso zagnili vzburkani valovi ledeno mrzle vode.

Kakor v megli sem zagledal nekaj plamen — slišal še nekaj krik, oglušljiv hrup, policijsko piščalko! Ko sem pa spet prišel na površje, je vladala okoli mene tišina in neprodina tema. Izpljunil sem amazano oljnatu tekočino in skušal obvladati grozen strah, ki me je davil — strah pred temno mrzlo vodo in njenimi dušljivi-hlapovi.

»Smith!« sem presunljivo zatuhl... »Po-moči! Pomoči!«

Zdelo se mi je, kakor da bi padel moj glas nazaj name, vendar sem hotel še enkrat zavpiti, ko sem, zbirajoč svoj pogum in hladno-krvnost, uvidel, da svoje moči lahko boljše upo-rabim. Splaval sem nekoliko naprej, odločen, da kljubujem vsem grozotam, ali pa da hrabro umrem, če mi je bilo tako usojeno. Kaplja za-reče tekočine je padla z viška in siknila poleg mene v valove.

Čutil sem, da moram vzlic svoji odločnosti zblazneti. Še ena goreča kaplja — in še ena, čedalje več! Dotaknil sem se trhlelega droga stebra in sunil ob opolzki les, s čim torč dosegel moje svoje mokre kletke. Vedno več ognja je deževalo, in le težko sem se vzdržal, da nisem od strahu zarjovel. Dasi sem se vzdržal radi teške obleke le z naporom vsega mišičevja na površini vode, sem vendar dvignil glavo in od-prl oči. Kaplje so prenehale, toda kazalo je, da se mora vsak čas strop podrti name. Zakaj gornja soba je bila vsa v plamenu.

Kaplje gorečega petroleja iz svetilke so pronicale skozi špranje v tleh — kajti odprtina smrtne pasti se je bržkone samogibno spet za-prla. In pokajoče podnice so grozile, da se vsako minuto zlomijo. Hajši je postajal žar plame-na, da sem mogel spoznati skoro gnile prepe-rele stebre, ki so nosili poslopje, in sledove plime in oseke na zidovih, z blatom pokritih — da sem mogel spoznati, da mi je bila rešitev ne-mogoča.

Skozi podzemeljsko cev je ta greznica stal-no prejemala dotok iz Temze. Po tej cevi bi ob oseki sledilo moje telo onim Masona, Cadbyja in mnogo drugih žrtev. Zarjaveli železni obroči so bili pritrjeni na zidu, ki je bil v zvezi s pogrezujočim se podom — toda najnižji trije so manjkali! Čedalje svetleje je plapolala straš-na svetloba! — svetloba, ki naj skoro postane moja grmada. Toda ob njenem svitu sem še nekaj odkril: iz zidu je molel tram le nekaj palcev nad vodno gladino... tik pod železne lestvo.